

Johannesevangeliet

Aposteln Johannes kallar sig "den lärjunge som Jesus älskade" (13:23, 21:20f). Som ögonvittne (1:14, 19:35, 20:39f, jfr 1 Joh 1:1) tecknar han i sitt evangelium en särskilt innerlig bild av hur "Ordet blev kött" (1:14), med målet "att ni ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn" (20:31).

Efter Jesu himmelfärd var Johannes länge en av "pelarna" i församlingen i Jerusalem (Apg 1:13, 3:1, Gal 2:9). Längre fram var han enligt traditionen verksam i storstaden Efesos i sydvästra nuvarande Turkiet, där evangeliet tillkom någon gång mellan 70-talet och 90-talet e Kr.

Ordet blev kött

¹ I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud.

² Han var i begynnelsen hos Gud.

³ Allt blev till genom honom, och utan honom blev ingenting till av det som är till.

⁴ I honom var liv, och livet var människornas ljus.

⁵ Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.

1:1 Ordet Annan översättning: "Tanken" (grekiska *lógos*). GT beskriver hur Guds ord sänds ut för att utföra Guds verk i världen (se t ex 1 Mos 1:3, Ps 107:20, Jes 55:11, samt även Hebr 1:3, 11:3). **1:3** Ps 33:6, Kol 1:16, Hebr 1:2. **1:4** Ps 36:10, Joh 5:26, 1 Joh 5:11. **1:5** Jes 60:1f, Joh 8:12. **1:5** Övervunnit Annan översättning: "förstått". Ordagrant: "greppat", "tagit ner".

6 Det kom en man, sänd av Gud. Hans namn var Johannes.

7 Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, för att alla skulle komma till tro genom honom.

8 Självt var han inte ljuset, men han kom för att vittna om ljuset.

9 Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma in i världen.

10 Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, men världen kände honom inte.

11 Han kom till det som var hans eget, och hans egna tog inte emot honom.

12 Men åt alla som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn.

13 De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja, utan av Gud.

14 Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde har från Fadern. Och han var full av nåd och sanning.

15 Johannes vittnar om honom och ropar: "Det var om honom jag sade: Han som kommer efter mig är före mig, för han var till före mig."

16 Av hans fullhet har vi alla fått, nåd och åter nåd.

1:6 Matt 3:1, Mark 1:4, Luk 1:13, 17. **1:9** Matt 4:16, Joh 3:19. **1:12** Rom 8:15, Gal 3:26. **1:13** Joh 3:3f, 1 Petr 1:23. **1:14** Jes 7:14, Gal 4:4, Kol 1:19. **1:14** Ordet blev kött Dvs kom till vår värld i mänsklig gestalt. **1:14** bodde bland oss Ordagrant: "tältade bland oss". Tälttemplet, tabernaklet, var platsen för Guds uppenbarelse mitt bland folket under det gamla förbundets tid (2 Mos 25, jfr även Upp 21:3). **1:15** Matt 3:11, Mark 1:7. **1:16** Kol 2:9f.

17 Lagen gavs genom Mose, nåden och sanningen kom genom Jesus Kristus.

18 Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud och i Faderns famn, han har gjort honom känd.

Johannes Döparens vittnesbörd

19 Detta är Johannes vittnesbörd när judarna sände präster och leviter från Jerusalem för att fråga honom vem han var.

20 Han bekände och förnekade inte, han bekände: "Jag är inte Messias."

21 De frågade honom: "Vem är du då? Är du Elia?" Han sade: "Nej, det är jag inte." – "Är du Profeten?" Han svarade: "Nej."

22 Då sade de till honom: "Vem är du då? Vi måste ge ett svar till dem som har sänt oss. Vad säger du om dig själv?"

1:17 2 Mos 20:1f. **1:18** 2 Mos 33:20, Matt 11:27, Luk 10:22. **1:18** Den Enfödde, som själv är Gud och Andra handskrifter: "Den enfödde Sonen, som är". **1:18** i Faderns famn Alltså nära Fadern, på hedersplatsen närmast honom (jfr Joh 13:23f). **1:19** Joh 5:33.

1:19 judarna I Johannesevangeliet syftar ordet normalt på det judiska folkets ledare i Stora rådet, inte på det vanliga folket där Jesus rörde sig som en jude bland judar. **1:20** Joh 3:28.

1:20 bekände och förnekade inte I Efesos där Johannesevangeliet skrevs fanns det länge lärjungar till Johannes Döparen (jfr Apg 19:1f). Kanske betonar aposteln Johannes särskilt för dessa hur Johannes Döparen pekade framåt mot Jesus. **1:20** Messias Hebr. för "den Smorde", på grekiska "Kristus", Guds utlovade frälsare, kung och profet. **1:21** Profeten Den Profet som är utlovad i 5 Mos 18:15, 18 uppfattades av judarnas skriftlärdas som en annan person än Messias (vers 25). Dock identifierar både Johannes Döparen och aposteln Petrus (Apg 3:22) den utlovade Profeten med Messias.

²³ Han svarade med profeten Jesajas ord: "Jag är rösten som ropar i öknen: Gör vägen rak för Herren!"

²⁴ De som var utsända kom från fariseerna,

²⁵ och de frågade honom: "Varför döper du då, om du varken är Messias eller Elia eller Profeten?"

²⁶ Johannes svarade dem: "Jag döper i vatten. Men mitt ibland er står en som ni inte känner.

²⁷ Han kommer efter mig, och jag är inte värdig ens att lossa remmen på hans sandal."

²⁸ Detta hände i Betania på andra sidan Jordan där Johannes döpte.

²⁹ Nästa dag såg han Jesus komma, och han sade: "Se Guds Lamm som tar bort världens synd!"

³⁰ Det var om honom jag sade: Efter mig kommer en man som är före mig, för han var till före mig.

³¹ Jag kände honom inte, men för att han ska uppenbaras för Israel har jag kommit och döper i vatten."

³² Johannes vittnade och sade: "Jag såg Anden komma ner som en duva från himlen och stanna

1:23 Jes 40:3. **1:26** Matt 3:11, Luk 3:16. **1:27** lossa remmen på hans sandal En slavs uppgift. **1:28** Betania på andra sidan Jordan Ett annat Betania än det som låg nära Jerusalem (11:1). Andra handskrifter kallar platsen Betabara, "vadställets hus". Den kan ha legat antingen vid Jeriko nära Döda havet eller längre norrut, närmare Galileiska sjön. **1:29** Guds Lamm Uttrycket går tillbaka på GT:s profetior om offerlammet (3 Mos 4:32f), påskalammet (2 Mos 12:3f) och Herrens lidande tjänare, "ett lamm som förs bort för att slaktas" (Jes 53:7, Jer 11:19). **1:29** tar bort Annan översättning: "bär". **1:31** jag kände honom inte Johannes Döparen var släkt med Jesus på långt håll (Luk 1:36), men hade levt stora delar av sitt liv i öknen (Luk 1:80). **1:32** Matt 3:16, Mark 1:10, Luk 3:22.

över honom.

³³ Jag kände honom inte, men han som sände mig att döpa i vatten sade till mig: Den du ser Anden komma ner och stanna över, han är den som döper i den helige Ande.

³⁴ Jag har sett det och vittnat: han är Guds Son."

Jesu första lärjungar

³⁵ Nästa dag stod Johannes där igen med två av sina lärjungar.

³⁶ När han såg Jesus komma gående, sade han: "Se Guds Lamm!"

³⁷ De båda lärjungarna hörde vad han sade och följde efter Jesus.

³⁸ Jesus vände sig om och såg att de följde honom, och han frågade dem: "Vad söker ni?" De svarade: "Rabbi" – det betyder lärare – "var bor du?"

³⁹ Han sade till dem: "Kom och se!" Då gick de med honom och såg var han bodde, och de stannade hos honom den dagen. Det var omkring tionde timmen.

⁴⁰ Andreas, Simon Petrus bror, var en av de två som hade hört vad Johannes sade och följt Jesus.

⁴¹ Han fann först sin bror Simon och sade till honom: "Vi har funnit Messias!" – det betyder Kristus, den Smorde.

1:33 Matt 3:11. **1:39** tionde timmen Räknat från gryningen, alltså ca kl 16 på eftermiddagen. **1:40** en av de två Kanske var aposteln Johannes själv den andre lärjungen. Han var fiskekamrat med Andreas och Petrus (Luk 5:10) och framställningen har tydliga drag av ögonvitnesskildring.

⁴² Och han förde honom till Jesus. Jesus såg på honom och sade: "Du är Simon, Johannes son. Du ska heta Kefas" – det betyder Petrus.

⁴³ Nästa dag beslöt Jesus att gå därifrån till Galileen. Då fann han Filippus och sade till honom: "Följ mig!"

⁴⁴ Filippus var från Betsaida, samma stad som Andreas och Petrus.

⁴⁵ Filippus fann Natanael och sade till honom: "Vi har funnit honom som Mose skrev om i lagen och som profeterna skrev om – Jesus, Josefs son från Nasaret."

⁴⁶ Natanael sade till honom: "Från Nasaret? Kan det komma något gott därifrån?" Filippus svarade: "Kom och se!"

⁴⁷ Jesus såg Natanael komma och sade om honom: "Här är en sann israelit som är utan svek."

⁴⁸ Natanael frågade honom: "Hur kan du känna mig?" Jesus svarade: "Innan Filippus kallade på dig såg jag dig under fikonträdet."

⁴⁹ Natanael svarade: "Rabbi, du är Guds Son, du är Israels kung!"

⁵⁰ Jesus svarade honom: "Du tror för att jag sade att jag såg dig under fikonträdet. Större saker än så ska du få se."

⁵¹ Sedan sade han till honom: "Jag säger er

1:42 Kefas ... Petrus De två namnen är arameiska och grekiska för "sten" eller "klippa". **1:45** 1 Mos 3:15, 49:10. **1:45** Natanael Kanske samme person som bar efternamnet Bartolomeus ("Tolmais son"), jfr Matt 10:3. **1:50** Du tror Annan översättning: "Tror du ...?" **1:51** 1 Mos 28:12.

sanningen: Ni ska få se himlen öppen och Guds änglar stiga upp och stiga ner över Människosonen."

2

Jesus förvandlar vatten till vin

¹ På tredje dagen var det bröllop i Kana i Galileen, och Jesu mor var där.

² Även Jesus och hans lärjungar var bjudna till bröllopet.

³ Men vinet tog slut, och Jesu mor sade till honom: "De har inget vin."

⁴ Jesus svarade henne: "Kvinna, vad har vi med det att göra? Min stund har inte kommit än."

⁵ Hans mor sade till tjänarna: "Gör vad han säger till er."

⁶ Nu fanns där sex stenkrukor, sådana som judarna använder vid sina reningar. De rymde omkring hundra liter var.

⁷ Jesus sade: "Fyll krukorna med vatten", och de fyllde dem till brädden.

⁸ Sedan sade han: "Ös nu upp och bär in det till värden." Och de gjorde så.

⁹ Värden smakade på vattnet, som nu hade blivit vin. Han visste inte varifrån det kom, men

1:51 Jag säger er sanningen Ordagrant: "Amen, amen, jag säger er". Hebreiskans amén betyder närmast "sant", "trovärdigt". Jesus använder uttrycket ofta, i Johannesevangeliet alltid dubblerat, och han kallar sig själv för "Amen" (Upp 3:14) och sanningen själv (14:6). **2:1** tredje dagen Troligen räknat från det föregående kapitlets händelser, annars veckans tredje dag (tisdag). **2:4** Kvinna Ett artigt tilltal (jfr "Herrn", "Fröken" etc). **2:6** omkring hundra liter Ordagrant: "två eller tre metreter", ca 80-120 liter.

tjänarna som hade öst upp vattnet visste det. Värden kallade därför på brudgummen

¹⁰ och sade: "Alla sätter fram det goda vinet först, och sedan det sämre när gästerna börjar bli berusade. Men du har sparat det goda vinet ända till nu."

¹¹ Detta var det första av de tecken som Jesus gjorde. Han gjorde det i Kana i Galileen och uppenbarade sin härlighet, och hans lärjungar trodde på honom.

¹² Sedan gick han ner till Kapernaum med sin mor, sina bröder och sina lärjungar, och de stannade där några dagar.

Det gamla och det nya templet

¹³ Judarnas påsk närmade sig, och Jesus gick upp till Jerusalem.

¹⁴ På tempelplatsen såg han dem som sålde oxar, får och duvor och dem som satt där och växlade pengar.

¹⁵ Då gjorde han en piska av rep och drev ut allesammans från tempelgården med både får och oxar. Han slog ut växlarnas mynt och välte deras bord,

¹⁶ och till duvförsäljarna sade han: "Ta bort det härifrån! Gör inte min Fars hus till en marknad-splats!"

2:14 Matt 21:12f, Mark 11:15f, Luk 19:45f. **2:14** sålde ... växlade Pilgrimer kunde växla till den lokala valutan och köpa offerdjur (5 Mos 14:26) i butiker utanför själva tempelplatsen. När affärsverksamheten flyttade in i templet störde det rabbinernas undervisning (Luk 2:46) och hedningarnas böner (Jes 56:7).

17 Hans lärjungar kom då ihåg att det står skrivet: *Brinnande iver för ditt hus ska förtära mig.*

18 Då reagerade judarna och frågade honom: "Vad kan du visa oss för tecken eftersom du gör så här?"

19 Jesus svarade: "Riv ner det här templet, så ska jag resa upp det på tre dagar."

20 Judarna sade: "I fyrtiosex år har man byggt på det här templet, och du ska resa upp det på tre dagar!"

21 Men templet han talade om var hans kropp.

22 När han sedan uppstod från de döda kom hans lärjungar ihåg att han hade sagt detta, och de trodde på Skriften och på ordet som Jesus hade sagt.

23 Medan han var i Jerusalem under påskhögtiden kom många till tro på hans namn när de såg de tecken han gjorde.

24 Men själv anförtrode han sig inte åt dem, eftersom han kände alla

25 och inte behövde höra någon vittna om människan. Han visste själv vad som fanns i människan.

3

Jesus och Nikodemus

2:17 Ps 69:10. **2:18** Matt 12:38. **2:19** Matt 26:61. **2:20** fyrtiosex år har man byggt Herodes den store påbörjade enligt Josefus tempelbygget i sitt artonde regeringsår (20 f Kr). Jesu första tempelrensning (jfr Matt 21:12f) inträffade alltså troligen år 27 e Kr (eftersom det inte finns något år 0 mellan 1 f Kr och 1 e Kr). **2:21** 1 Kor 6:19. **2:22** Luk 24:8. **2:25** Mark 2:8.

¹ Bland fariseerna fanns en man som hette Nikodemus, en av judarnas rådsherrar.

² Han kom till Jesus en natt och sade: "Rabbi, vi vet att du är en lärare som kommer från Gud. Ingen kan göra de tecken som du gör om inte Gud är med honom."

³ Jesus svarade: "Jag säger dig sanningen: Den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike."

⁴ Nikodemus sade: "Hur kan en människa bli född när hon är gammal? Hon kan väl inte komma in i moderlivet och födas en gång till?"

⁵ Jesus svarade: "Jag säger dig sanningen: Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike.

⁶ Det som är fött av köttet är kött, och det som är fött av Anden är ande.

⁷ Var inte förvånad över att jag sade att ni måste födas på nytt.

⁸ Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den är på väg. Så är det med var och en som är född av Anden."

⁹ Nikodemus frågade: "Hur kan det gå till?"

¹⁰ Jesus svarade: "Du är Israels lärare. Förstår du inte det här?"

¹¹ Jag säger dig sanningen: Vi talar om det vi vet och vittnar om det vi har sett, men ni tar inte emot vårt vittnesbörd.

¹² Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur ska ni då kunna tro när jag talar till er om det himmelska?

3:1 Joh 7:50, 19:39. **3:3** född på nytt Annan översättning: "född ovanifrån", dvs född av Gud. **3:8** Vinden ... Anden Samma ord i grundtexten (på grekiska pneúma).

13 Ingen har stigit upp till himlen utom den som kom ner från himlen, Människosonen som är i himlen.

14 Och så som Mose upphöjde ormen i öknen måste Människosonen bli upphöjd,

15 för att var och en som tror på honom ska ha evigt liv.

16 Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv.

17 Gud har inte sänt sin Son till världen för att döma världen, utan för att världen ska bli frälst genom honom.

18 Den som tror på honom blir inte dömd. Men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte tror på Guds enfödde Sons namn.

19 Och detta är domen: ljuset kom in i världen, men människorna älskade mörkret mer än ljuset eftersom deras gärningar var onda.

20 Den som gör det onda hatar ljuset och kommer inte till ljuset, för att hans gärningar inte ska avslöjas.

21 Men den som lever i sanningen kommer till ljuset, för att det ska bli uppenbart att hans gärningar är gjorda i Gud."

Jesus och Johannes Döparen

3:13 som är i himlen Dessa ord saknas i vissa handskrifter (jfr dock 1:18, 17:24). **3:14** 4 Mos 21:9. **3:14** upphöjd på korset (8:28, 12:32f), liksom kopparormen på Moses tid (4 Mos 21:8).

3:15 Joh 6:40. **3:16** Rom 5:8, 8:32, 1 Joh 4:9. **3:17** 1 Joh 4:14.

3:18 Joh 5:24, Apg 4:12. **3:19** Joh 1:9f. **3:20** Ef 5:13.

²² Sedan gick Jesus med sina lärjungar till Judeen, och han var med dem där en tid och döpte.

²³ Även Johannes döpte, i Ainon nära Salim där det fanns gott om vatten, och folk kom dit och blev döpta.

²⁴ Johannes hade ännu inte blivit satt i fängelse.

²⁵ Då uppstod en diskussion om reningen mellan några av Johannes lärjungar och en jude.

²⁶ De gick till Johannes och sade: "Rabbi, han som var med dig på andra sidan Jordan och som du vittnade om - nu döper han, och alla går till honom!"

²⁷ Johannes svarade: "En människa kan inte ta sig något utan att det ges henne från himlen.

²⁸ Ni kan själva vittna om att jag sade: Jag är inte Messias, jag är sänd framför honom.

²⁹ Brudgum är den som har bruden. Men brudgummens vän står där och lyssnar till honom, och han gläder sig över brudgummens röst. Den glädjen är nu min helt och fullt.

³⁰ Han måste bli större och jag mindre.

³¹ Den som kommer från ovan är över alla. Den som kommer från jorden är av jorden och talar utifrån jorden. Den som kommer från himlen är över alla.

³² Han vittnar om det han har sett och hört, men ingen tar emot hans vittnesbörd.

3:22 Joh 4:2. **3:23** Ainon nära Salim Låg troligen i Galileens sydöstra hörn mot Samarien och Jordanfloden. **3:24** Matt 14:3.

3:25 om reningen Frågan gällde troligen relationen mellan Johannes dop och judarnas återkommande reningsbad (jfr 3 Mos 15, Mark 7:4 och not till Apg 16:13). **3:25** en jude Andra handskrifter: "några judar". **3:28** Joh 1:20. **3:29** Matt 9:15.

³³ Den som tar emot hans vittnesbörd har bekräftat att Gud är sann.

³⁴ Den som Gud har sänt talar Guds ord, för Gud ger Anden utan begränsning.

³⁵ Fadern älskar Sonen och har lagt allt i hans hand.

³⁶ Den som tror på Sonen har evigt liv. Den som inte lyder Sonen ska inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom."

4

Jesus och den samariska kvinnan

¹ När Jesus fick veta att fariseerna hade hört att han fick fler lärjungar och döpte fler än Johannes –

² även om det inte var Jesus själv som döpte, utan hans lärjungar –

³ lämnade han Judeen och vände tillbaka mot Galileen.

⁴ Han måste då ta vägen genom Samarien,

⁵ och han kom till en samarisk stad som heter Sykar, nära den mark som Jakob gav till sin son Josef.

3:33 1 Joh 5:10. **3:34** Jes 11:1f, Apg 10:38. **3:35** Matt 28:18, Joh 17:2. **3:36** 5 Mos 29:20, Joh 5:24, 6:47, Rom 1:18, Ef 2:3. **4:4**

måste då ta vägen genom Samarien Den rakaste vägen mellan Judeen och Galileen gick genom Samarien, som idag ofta kallas Västbanken. De flesta undvek dock kontakt med samarierna (4:9) och tog en omväg genom Jordandalen på Samariens östra sida.

4:5 1 Mos 33:19. **4:5** Sykar Staden låg i dalen mellan bergen Ebal och Gerissim (se 5 Mos 27:11f), ungefär där byn Askar nu ligger nära det nutida Nablus. **4:5** den mark som Jakob gav till sin son Josef Se 1 Mos 48:22.

⁶ Där fanns Jakobs brunn. Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig där vid brunnen. Det var omkring sjätte timmen.

⁷ Då kom en samarisk kvinna för att hämta vatten. Jesus sade till henne: "Ge mig lite att dricka."

⁸ Hans lärjungar hade gått bort till staden för att köpa mat.

⁹ Den samariska kvinnan sade till honom: "Hur kan du som är jude be mig, en samarisk kvinna, om något att dricka?" Judarna umgås nämligen inte med samarierna.

¹⁰ Jesus svarade henne: "Om du kände till Guds gåva och vem det är som ber dig: Ge mig lite att dricka, då skulle du ha bett honom, och han hade gett dig levande vatten."

¹¹ Hon sade: "Herre, du har ingen kruka och brunnen är djup. Så varifrån får du det levande vattnet?"

¹² Är du större än vår far Jakob? Han gav oss brunnen och drack ur den själv, likaså hans söner och hans boskap."

¹³ Jesus svarade henne: "Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen.

4:6 Jakobs brunn finns bevarad i staden Nablus. Idag är den 20 meter djup, under antiken minst det dubbla (vers 11). **4:6** sjätte timmen Ca kl 12 då dagen är som hetast. **4:9** samarierna Ett halvjudiskt blandfolk vars tro på Israels Gud var uppblandad med hedendom (2 Kung 17:24f). De var därför illa sedda av judarna.

4:10 Ps 23:2, Jes 12:3, Jer 2:13. **4:10** levande vatten Friskt rinnande vatten (jfr 1 Mos 26:19, Sak 14:8), till skillnad från stillastående brunnsvatten. Med ordvalet uttrycker Jesus en andlig verklighet (jfr Jer 2:13). **4:12** Joh 8:53.

14 Men den som dricker av det vatten jag ger honom ska aldrig någonsin törsta. Det vatten jag ger blir en källa i honom med vatten som flödar fram till evigt liv."

15 Kvinnan sade till honom: "Herre, ge mig det vattnet, så att jag slipper bli törstig och gå hit och hämta vatten."

16 Han sade: "Gå och hämta din man och kom hit."

17 Kvinnan svarade: "Jag har ingen man." Jesus sade: "Det stämmer som du säger att du inte har någon man."

18 Fem män har du haft, och den du har nu är inte din man. Det du säger är sant."

19 Kvinnan sade: "Herre, jag förstår att du är en profet."

20 Våra fäder har tillbett på det här berget, men ni säger att platsen där man ska tillbe finns i Jerusalem."

21 Jesus svarade: "Tro mig, kvinna, det kommer en tid när det varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni ska tillbe Fadern."

22 Ni tillber vad ni inte känner. Vi tillber vad vi känner, eftersom frälsningen kommer från judarna."

23 Men det kommer en tid, och den är redan här, när sanna tillbedjare ska tillbe Fadern i ande och

4:14 Jes 58:11, Joh 6:35, 7:37f. **4:18** Fem män Möjligen en anspelning på forna samariers fem avgudar (jfr 2 Kung 17:24f).

4:19 Luk 7:16. **4:20** det här berget Gerissim, välsignelsens berg (5 Mos 27:12) där samarierna byggde sitt tempel efter att ha avvisats från tempelbygget i Jerusalem (Esra 4:1f). Gerissimtemplet förstördes av judarna år 129 f Kr, men samarierna fortsatte att offra på berget och gör så än idag. **4:22** Jes 2:3.

sanning. Sådana tillbedjare vill Fadern ha.

²⁴ Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning."

²⁵ Kvinnan sade till honom: "Jag vet att Messias ska komma, han som kallas Kristus. När han kommer ska han berätta allt för oss."

²⁶ Jesus sade till henne: "Det *Är Jag*, den som talar med dig."

²⁷ Just då kom hans lärjungar. De blev förvånade över att han talade med en kvinna, men ingen frågade vad han ville henne eller varför han talade med henne.

²⁸ Kvinnan lämnade sin vattenkruka och gick in i staden och sade till folket:

²⁹ "Kom så får ni se en man som har sagt mig allt jag har gjort. Han kanske är Messias?"

³⁰ Då gick de ut ur staden och kom till honom.

³¹ Under tiden bad lärjungarna honom: "Rabbi, ät!"

³² Men han sade till dem: "Jag har mat att äta som ni inte känner till."

³³ Lärjungarna sade till varandra: "Det är väl ingen som har kommit med mat till honom?"

³⁴ Jesus sade: "Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk.

³⁵ Säger ni inte: fyra månader till, sedan kommer

4:24 2 Kor 3:17. **4:25** Joh 1:41. **4:26** Joh 9:37. **4:26** Det *Är Jag* Jesus anspelar på det högsta gudsnamnet JHVH (se not till 8:24). **4:27** förvånade över att han talade med en kvinna De flesta rabbiner undvek all kontakt med andra kvinnor än den egna hustrun (dock inte Jesus, jfr t ex 11:5, 12:3). **4:34** Joh 6:38, 17:4. **4:35** fyra månader till Man sådde i oktober-november och skördade i mars-maj. Troligen utspelade sig alltså samtalet under vintern.

skörden? Men se, jag säger er: Lyft blicken och se hur fälten har vitnat till skörd.

³⁶ Redan nu får den som skördar sin lön. Han samlar in frukt till evigt liv, så att den som sår och den som skördar får glädja sig tillsammans.

³⁷ Här stämmer ordet att en sår och en annan skördar.

³⁸ Jag har sänt er att skörda där ni inte har arbetat. Andra har arbetat, och ni har gått in i deras arbete."

³⁹ Många samarier från den staden kom till tro på honom genom kvinnans ord, när hon vittnade: "Han har sagt mig allt jag har gjort."

⁴⁰ När samarierna kom till honom bad de att han skulle stanna kvar hos dem, och han stannade där två dagar.

⁴¹ Många fler kom till tro på grund av hans ord,

⁴² och de sade till kvinnan: "Nu tror vi inte bara på grund av vad du har sagt. Vi har själva hört, och vi vet att han verkligen är världens Frälsare."

Jesus botar en ämbetsmans son

⁴³ Efter dessa två dagar gick Jesus därifrån till Galileen.

⁴⁴ Han hade själv vittnat om att en profet inte blir erkänd i sin hemtrakt.

⁴⁵ När han nu kom till Galileen tog galileerna emot honom, eftersom de hade sett allt som han gjorde

4:36 skörd. ³⁶Redan nu får den som skördar Andra handskrifter: "skörd redan nu. ³⁶Den som skördar får". **4:37** Amos 9:13. **4:42** Joh 17:8, 1 Joh 4:14. **4:43** Matt 4:12. **4:44** Matt 13:57, Mark 6:4, Luk 4:24. **4:44** vittnat om att en profet inte blir erkänd Se Matt 13:57, Mark 6:4, Luk 4:24. **4:45** Joh 2:23.

i Jerusalem vid högtiden. De hade själva varit där vid högtiden.

⁴⁶ Så kom han tillbaka till Kana i Galileen där han hade gjort vattnet till vin. En kunglig ämbetsman hade en son som låg sjuk i Kapernaum.

⁴⁷ När han fick höra att Jesus hade kommit från Judeen till Galileen, gick han till honom och bad att han skulle komma ner och bota hans son som var döende.

⁴⁸ Jesus sade till honom: "Om ni inte får se tecken och under, tror ni inte."

⁴⁹ Ämbetsmannen sade: "Herre, kom innan mitt barn dör!"

⁵⁰ Jesus svarade: "Gå, din son lever." Då trodde mannen det ord som Jesus sade till honom och gick.

⁵¹ Medan han ännu var på väg, möttes han av sina tjänare som berättade att hans son levde.

⁵² Han frågade vid vilken tid han hade blivit bättre, och de svarade: "I går vid sjunde timmen släppte febern."

⁵³ Då förstod fadern att det hade hänt vid just den tid då Jesus sade till honom: "Din son lever." Och han kom till tro med hela sin familj.

⁵⁴ Detta var nu det andra tecknet som Jesus gjorde sedan han kommit från Judeen till Galileen.

5

Jesus botar en sjuk vid Betesda

4:48 Joh 2:18. **4:53** Apg 11:14. **4:53** familj Ordagrant "hus".
Ofta bodde en hel storfamilj i samma hus, tillsammans med nära släktingar och eventuellt tjänstefolk. **4:54** Joh 2:11.

¹ Sedan kom en av judarnas högtider, och Jesus gick upp till Jerusalem.

² Vid Fårporten i Jerusalem finns en damm som på hebreiska kallas Betesda. Den har fem pelargångar,

³ och i dem låg många sjuka, blinda, halta och lama.

⁵ Där fanns en man som hade varit sjuk i trettioåtta år.

⁶ Jesus såg honom ligga där och visste att han hade varit sjuk så länge, och han frågade honom: "Vill du bli frisk?"

⁷ Den sjuke svarade: "Herre, jag har ingen som hjälper mig ner i dammen när vattnet börjar svalla. Och när jag försöker ta mig dit själv, hinner någon annan före mig."

⁸ Jesus sade till honom: "Res dig, ta din bädd och gå!"

⁹ Genast blev mannen frisk, och han tog sin bädd och gick.

Men det var sabbat den dagen,

¹⁰ och judarna sade till mannen som hade blivit botad: "Det är sabbat! Du får inte bära din bädd."

¹¹ Han svarade dem: "Han som gjorde mig frisk sade till mig: Ta din bädd och gå!"

5:2 Neh 3:1, 32. **5:2** Betesda Hebreiska för "nådens hus" eller "strömmens hus", en bassäng som då och då fylldes på av en underjordisk källa med periodiskt flöde. Senare handskrifter tillägger en förklaring (vers 4): "De väntade på att vattnet skulle börja svalla. En ängel steg nämligen ner i dammen ibland och satte vattnet i svallning, och den förste som kom i efter att vattnet börjat svalla blev frisk från den sjukdom han hade." **5:8** ta din bädd Troligen en sovmatte som enkelt rullades ihop. **5:10** 2 Mos 20:10, Jer 17:21f, Matt 12:2.

12 Då frågade de: "Vem var den mannen som sade åt dig att ta din bädd och gå?"

13 Men han som hade blivit botad visste inte vem det var. Jesus hade nämligen dragit sig undan, eftersom det var mycket folk på platsen.

14 Senare fann Jesus honom på tempelplatsen och sade till honom: "Se, du har blivit frisk. Synda nu inte mer, så att inte något värre drabbar dig."

15 Mannen gick då och berättade för judarna att det var Jesus som hade gjort honom frisk.

16 Därför började judarna förfölja Jesus, eftersom han gjorde sådant på sabbaten.

17 Men Jesus sade till dem: "Min Far verkar fortfarande, och därför verkar även jag."

18 Då blev judarna ännu ivrigare att döda honom, eftersom han inte bara upphävde sabbaten utan också kallade Gud sin Far och gjorde sig själv lik Gud.

Jesu relation till sin Far

19 Jesus svarade dem: "Jag säger er sanningen: Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen.

20 Fadern älskar Sonen och visar honom allt han gör, och större gärningar än dessa ska han visa honom så att ni blir förundrade.

21 För liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv, så ger också Sonen liv åt vilka han vill.

22 Och Fadern dömer ingen, utan han har överlämnat hela domen till Sonen

²³ för att alla ska ära Sonen så som de ärar Fadern. Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern som har sänt honom.

²⁴ Jag säger er sanningen: Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han drabbas inte av domen utan har gått över från döden till livet.

²⁵ Jag säger er sanningen: Det kommer en tid, och den är redan här, när de döda ska höra Guds Sons röst, och de som hör den ska få liv.

²⁶ För liksom Fadern har liv i sig själv, har han också låtit Sonen ha liv i sig själv.

²⁷ Och han har gett honom makt att hålla dom, eftersom han är Människosonen.

²⁸ Var inte förvånade över detta. Det kommer en tid när alla som ligger i gravarna ska höra hans röst

²⁹ och komma ut. De som har gjort gott ska uppstå till liv, och de som har gjort ont ska uppstå till dom.

³⁰ Jag kan inte göra något av mig själv, jag dömer efter det jag hör. Och min dom är rättvis, för jag söker inte min egen vilja utan hans som har sänt mig.

³¹ Om jag vittnar om mig själv är mitt vittnesbörd inte giltigt.

³² Det finns en annan som vittnar om mig, och jag vet att hans vittnesbörd om mig är sant.

³³ Ni har skickat bud till Johannes, och han har vittnat för sanningen.

5:23 1 Joh 2:23.

5:24 Luk 23:43, Joh 3:16, 18.

5:25 Rom 6:4,

Gal 2:20, Ef 2:1f.

5:27 Människosonen Jesu dubbeltydiga titel:

ordet är synonymt med "människa" (jfr Ps 8:5) men syftar också på profetians himmelska kungagestalt (Dan 7:13f).

5:29 Dan 12:2.

5:32 Joh 8:13f, 1 Joh 5:9.

5:33 Joh 1:19f.

³⁴ Jag tar inte emot en människas vittnesbörd, men jag säger det här för att ni ska bli frälsta.

³⁵ Han var en lampa som brann och lyste, och för en tid ville ni glädja er i hans ljus.

³⁶ Själv har jag ett vittnesbörd som är större än det Johannes gav. De verk som Fadern har gett mig att fullborda, just de verk som jag utför, de vittnar om att Fadern har sänt mig.

³⁷ Fadern som sänt mig har vittnat om mig. Ni har varken hört hans röst eller sett hans gestalt,

³⁸ och hans ord lever inte kvar i er eftersom ni inte tror på den som han har sänt.

³⁹ Ni forskar i Skrifterna, för ni tror att ni har evigt liv i dem. Det är just de som vittnar om mig,

⁴⁰ men ni vill inte komma till mig för att få liv.

⁴¹ Jag tar inte emot ära från människor.

⁴² Jag känner er och vet att ni inte har Guds kärlek i er.

⁴³ Jag har kommit i min Fars namn, och ni tar inte emot mig. Men kommer det någon annan i sitt eget namn tar ni emot honom.

⁴⁴ Hur ska ni kunna tro, när ni tar emot ära av varandra och inte söker den ära som kommer från den ende Guden?

⁴⁵ Men tro inte att jag kommer att anklaga er inför Fadern. Den som anklagar er är Mose, han som ni har satt ert hopp till.

⁴⁶ Hade ni trott Mose skulle ni tro på mig, för det var om mig han skrev.

5:36 Joh 10:25. **5:37** Matt 3:17. **5:39** Luk 24:27, 2 Tim 3:15f.

5:39 Ni forskar i Skrifterna Annan översättning: "Forska i Skrifterna". **5:44** Matt 23:5f. **5:46** 1 Mos 3:15, 49:10, 5 Mos 18:15.

47 Men om ni inte tror hans skrifter, hur ska ni då kunna tro mina ord?"

6

Jesus mättar fem tusen män

¹ Sedan for Jesus över till andra sidan Galileiska sjön, alltså Tiberiassjön.

² Mycket folk följde honom, eftersom de såg de tecken som han gjorde med de sjuka.

³ Men Jesus gick upp på berget och satte sig där med sina lärjungar.

⁴ Påsken, judarnas högtid, var nära.

⁵ När Jesus lyfte blicken och såg att det kom mycket folk till honom, sade han till Filippus: "Var ska vi köpa bröd så att de får något att äta?"

⁶ Det sade han för att pröva honom. Självs visste han vad han skulle göra.

⁷ Filippus svarade: "Bröd för tvåhundra denarer räcker inte för att alla ska få var sin bit!"

⁸ En annan av hans lärjungar, Andreas, bror till Simon Petrus, sade till honom:

⁹ "Här är en pojke som har fem kornbröd och två fiskar. Men vad räcker det till så många?"

¹⁰ Jesus sade: "Låt folket slå sig ner." Det var gott om gräs på platsen, och de slog sig ner. Det var omkring fem tusen män.

6:1 Matt 14:13f, Mark 6:30f, Luk 9:10f.

6:4 3 Mos 23:5.

6:5 Matt 14:15f, Mark 6:35f, Luk 9:12f.

6:7 tvåhundra

denarer Motsvarade åtta månadslöner för den enkle arbetaren (jfr Matt 20:2). **6:8** Joh 1:40. **6:9** 2 Kung 4:43.

¹¹ Jesus tog bröden, tackade Gud och delade ut till dem som var där, likaså av fiskarna, så mycket de ville ha.

¹² När de var mätta sade han till sina lärjungar: "Samla ihop bitarna som blev över så att inget går förlorat."

¹³ De samlade ihop dem och fyllde tolv korgar med bitarna som blev över efter de fem kornbröden när de ätit.

¹⁴ När människorna såg vilket tecken han hade gjort, sade de: "Han måste vara Profeten som ska komma till världen!"

¹⁵ Jesus förstod att de tänkte komma och göra honom till kung med våld, och han drog sig undan upp till berget igen, helt ensam.

Jesus går på vattnet

¹⁶ När det blev kväll gick hans lärjungar ner till sjön

¹⁷ och steg i båten för att ta sig över till Kapernaum på andra sidan sjön. Det var redan mörkt, och Jesus hade fortfarande inte kommit till dem.

¹⁸ Det blåste hårt och sjön började gå hög.

¹⁹ När de hade kommit ungefär en halvmil ut fick de se Jesus komma gående på sjön och närma sig båten, och de blev förskräckta.

6:11 Joh 21:13. **6:11** tackade Gud Den judiska bordsbönen som troligen användes redan på Jesu tid lyder än idag: "Lovad är du, Herre vår Gud, världens Kung som frambringar bröd ur jorden" (jfr Ps 104:14). **6:14** 5 Mos 18:15, 18, Joh 1:21, 7:40. **6:15** Joh 18:36.

6:16 Matt 14:22f, Mark 6:45f. **6:19** en halvmil Ordagrant: "tjugofem eller trettio stadier" (mitt ute på Galileiska sjön).

²⁰ Men han sade till dem: "Det Är Jag. Var inte rädda!"

²¹ Då ville de ta upp honom i båten. Och strax var båten framme vid stranden dit de var på väg.

Jesus är livets bröd

²² Nästa dag stod folket på andra sidan sjön. De hade sett att det bara hade funnits en båt där och att Jesus inte gått ombord med sina lärjungar, utan att de hade gett sig av ensamma.

²³ Då kom andra båtar från Tiberias och lade till nära platsen där de hade ätit brödet efter att Herren uttalat tacksägelsen.

²⁴ När folket såg att Jesus inte var där och inte heller hans lärjungar, gick de i båtarna och kom till Kapernaum för att söka efter Jesus.

²⁵ De fann honom där på andra sidan sjön och frågade honom: "Rabbi, när kom du hit?"

²⁶ Jesus svarade dem: "Jag säger er sanningen: Ni söker mig inte för att ni har sett tecken, utan för att ni fick äta av bröden och bli mätta.

²⁷ Arbeta inte för den mat som tar slut, utan för den mat som består och ger evigt liv och som Människosonen ska ge er. På honom har Gud Fadern satt sitt sigill."

²⁸ De frågade honom: "Vad ska vi göra för att utföra Guds verk?"

6:20 Det Är Jag Ordagrant: "Jag Är" (en anspelning på Guds namn JHVH, jfr 8:24 med not). **6:23** uttalat tacksägelsen På grekiska eucharistésantos (jfr "eukaristi", nattvard, och vers 53f). **6:27** Joh 4:14, 6:50f, 54, 58. **6:27** satt sitt sigill Symbol för godkännande och auktoritet (jfr Est 3:12, Dan 6:17).

²⁹ Jesus svarade: "Detta är Guds verk: att ni tror på den som han har sänt."

³⁰ Då sade de till honom: "Vad gör du då för tecken, så att vi kan se det och tro på dig? Vad kan du göra?"

³¹ Våra fäder fick äta manna i öknen, som det står skrivet: *Han gav dem bröd från himlen att äta.*"

³² Jesus sade till dem: "Jag säger er sanningen: Det var inte Mose som gav er brödet från himlen, det är min Far som ger er det sanna brödet från himlen.

³³ Guds bröd är det som kommer ner från himlen och ger världen liv."

³⁴ Då sade de till honom: "Herre, ge oss alltid det brödet!"

³⁵ Jesus svarade: "Jag är livets bröd. Den som kommer till mig ska aldrig hungra, och den som tror på mig ska aldrig någonsin törsta.

³⁶ Men som jag sagt er: Ni har sett mig och tror ändå inte.

³⁷ Alla som Fadern ger mig kommer till mig, och den som kommer till mig ska jag aldrig visa bort.

³⁸ Jag har inte kommit ner från himlen för att göra min egen vilja, utan hans vilja som har sänt mig.

³⁹ Och detta är hans vilja som har sänt mig: att jag inte ska förlora någon enda av alla dem som han

6:29 1 Joh 3:23. **6:30** Joh 2:18. **6:31** 1 Kor 10:3. **6:31**
2 Mos 16:4f, Neh 9:15, Ps 105:40. **6:33** det Annan översättning: "den"
(alltså Jesus, jfr vers 35, 51). **6:35** Jes 55:1f, Joh 4:14, 7:37. **6:37**
Joh 17:2, 6. **6:38** Matt 26:39, Luk 22:42. **6:39** Joh 10:28f, 17:12,
18:9.

har gett mig, utan låta dem uppstå på den yttersta dagen.

⁴⁰ Ja, detta är min Fars vilja: att var och en som ser Sonen och tror på honom ska ha evigt liv, och jag ska låta honom uppstå på den yttersta dagen."

⁴¹ Judarna började klaga över att han hade sagt: "Jag är brödet som kommit ner från himlen."

⁴² De sade: "Den här Jesus, är inte han Josefs son? Känner inte vi hans far och mor? Hur kan han då säga: Jag har kommit ner från himlen?"

⁴³ Jesus svarade: "Sluta klaga sinsemellan.

⁴⁴ Ingen kan komma till mig om inte Fadern som har sänt mig drar honom, och jag ska låta honom uppstå på den yttersta dagen.

⁴⁵ Det står skrivet hos profeterna: *De ska alla ha blivit undervisade av Gud*. Var och en som har lyssnat till Fadern och lärt av honom kommer till mig.

⁴⁶ Ingen har sett Fadern utom han som är från Gud, han har sett Fadern.

⁴⁷ Jag säger er sanningen: Den som tror har evigt liv.

⁴⁸ Jag är livets bröd.

⁴⁹ Era fäder åt mannat i öknen, och de dog.

⁵⁰ Här är brödet som kommer ner från himlen för att man ska äta av det och inte dö.

⁵¹ Jag är det levande brödet som har kommit ner från himlen. Den som äter av det brödet ska leva i evighet. Och brödet som jag ger är mitt kött, för att världen ska leva."

6:40 Joh 3:15f. **6:42** Matt 13:55, Luk 4:22, Joh 7:27. **6:45** Jes 54:13, Jer 31:33f. **6:46** Matt 11:27, Luk 10:22, Joh 1:18. **6:47** Joh 3:36.

6:49 Hebr 3:17f. **6:51** Joh 3:13.

⁵² Judarna började då tvista med varandra och säga: "Hur kan han ge oss sitt kött att äta?"

⁵³ Jesus svarade: "Jag säger er sanningen: Om ni inte äter Människosonens kött och dricker hans blod har ni inte liv i er.

⁵⁴ Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag ska låta honom uppstå på den yttersta dagen.

⁵⁵ Mitt kött är verklig mat och mitt blod är verklig dryck.

⁵⁶ Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom.

⁵⁷ Liksom den levande Fadern har sänt mig och jag lever genom Fadern, ska också den som äter mig leva genom mig.

⁵⁸ Detta är brödet som har kommit ner från himlen, inte som det bröd fäderna åt och sedan dog. Den som äter det här brödet ska leva i evighet."

⁵⁹ Detta sade han när han undervisade i synagogan i Kapernaum.

⁶⁰ Många av hans lärjungar som hörde det sade: "Det här är en svår tanke. Vem står ut med att höra den?"

⁶¹ Jesus förstod inom sig att hans lärjungar klagade över detta, och han sade till dem: "Tar ni anstöt av det här?"

⁶² Tänk då om ni får se Människosonen stiga upp dit där han var förut!

⁶³ Det är Anden som ger liv, köttet hjälper inte. De ord som jag har talat till er är Ande och liv.

⁶⁴ Men det finns några bland er som inte

6:56 Joh 15:4. **6:60** en svår tanke ... höra den Annan översättning: "ett hårt tal ... höra det". **6:63** 2 Kor 3:6. **6:64** Joh 2:25, 13:11.

tror." Jesus visste redan från början vilka som inte trodde och vem det var som skulle förråda honom.

⁶⁵ Han fortsatte: "Det var därför jag sade till er att ingen kan komma till mig om han inte får det givet av Fadern."

⁶⁶ Efter detta drog sig många av hans lärjungar undan och slutade vandra med honom.

⁶⁷ Då sade Jesus till de tolv: "Inte tänker ni väl också gå?"

⁶⁸ Simon Petrus svarade honom: "Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord,

⁶⁹ och vi tror och förstår att du är Guds Helige."

⁷⁰ Jesus svarade dem: "Har jag inte själv valt ut er tolv? Ändå är en av er en djävul."

⁷¹ Han menade Judas, Simon Iskariots son. Det var han som skulle förråda honom, och han var en av de tolv.

7

Jesus går upp till lövhyddohögtiden

¹ Därefter vandrade Jesus omkring i Galileen. Han ville inte vandra i Judeen, eftersom judarna var ute efter att döda honom.

² Judarnas lövhyddohögtid närmade sig.

³ Hans bröder sade till honom: "Ge dig av härifrån och gå bort till Judeen, så att dina lärjungar också får se de gärningar du gör.

6:69 Matt 16:16, Joh 11:27. **6:70** Luk 6:13, Joh 8:44. **6:71** Iskariots Tolkas vanligen som hebr. ish Keriót, "mannen från Keriot", en stad i södra Judeen. **7:2** Judarnas lövhyddohögtid På hebreiska Suckót, en glad skördefest (5 Mos 16:13-15) då man under sju dagars tid flyttar ut i lövhyddor för att minnas Guds välgärningar under ökenvandringen (3 Mos 23:34f).

⁴ Man gör inte saker i hemlighet om man vill bli känd. Om du gör sådana gärningar, visa dig då öppet för världen!"

⁵ Inte ens hans bröder trodde på honom.

⁶ Jesus sade till dem: "Min tid har inte kommit än, men för er är det alltid rätt tid.

⁷ Världen kan inte hata er, men mig hatar den därför att jag vittnar om att dess gärningar är onda.

⁸ Gå ni upp till högtiden. Jag går inte upp till den här högtiden än, för min tid är ännu inte inne."

⁹ Så sade han och stannade i Galileen.

¹⁰ Men när hans bröder hade gått upp till högtiden gick han också dit, inte öppet utan i hemlighet.

¹¹ Judarna sökte efter honom under högtiden och frågade: "Var är han?"

¹² Och bland folket talades det mycket i det tysta om honom. En del sade: "Han är god." Andra sade: "Nej, han förleder folket."

¹³ Men ingen talade öppet om honom av rädsla för judarna.

¹⁴ När halva högtiden redan var över gick Jesus upp till tempelplatsen och började undervisa.

¹⁵ Judarna blev förvånade och sade: "Hur kan han känna Skrifterna, han som inte har studerat?"

¹⁶ Jesus svarade: "Min lära är inte min, den kommer från honom som har sänt mig.

¹⁷ Om någon vill göra hans vilja ska han förstå om min lära är från Gud eller om jag talar av mig själv.

7:5 Mark 3:21. **7:7** Joh 15:18. **7:8** än Ordet saknas i vissa handskrifter. **7:13** Joh 9:22, 19:38. **7:15** Matt 13:54. **7:15** inte har studerat Dvs hos någon av rabbinerna (jfr Apg 22:3). **7:16** Joh 8:28, 12:49, 14:10, 24.

18 Den som talar av sig själv söker sin egen ära. Men den som söker hans ära som har sänt honom, han är sann och ingen orättfärdighet finns i honom.

19 Har inte Mose gett er lagen? Ändå håller ingen av er lagen. Varför vill ni döda mig?"

20 Folket svarade: "Du är besatt. Vem vill döda dig?"

21 Jesus sade: "En enda sak gjorde jag, och ni blev alla förundrade.

22 Mose har gett er omskärelsen – egentligen kommer den inte från Mose utan från fäderna – och därför omskar ni människor även på sabbaten.

23 Om nu en människa får ta emot omskärelsen på sabbaten för att Mose lag inte ska upphävas, hur kan ni då bli arga på mig för att jag gjort hela människan frisk på en sabbat?

24 Döm inte efter skenet, utan döm rätt!"

Vem är Jesus?

25 Några av invånarna i Jerusalem sade då: "Är det inte honom de vill döda?"

26 Nu talar han öppet, och de säger ingenting till honom. Rådsherrarna har väl inte erkänt att han verkligen är Messias?

27 Den här mannen vet vi ju varifrån han är, men när Messias kommer ska ingen veta varifrån han

7:18 Joh 8:50. **7:19** 2 Mos 20:1, Apg 7:53. **7:20** Joh 8:48, 52, 10:20.

7:21 Joh 5:2f. **7:21** En enda sak gjorde jag När Jesus botade den lame vid Betesda dammen (Joh 5:1-18). **7:22** 1 Mos 17:10f. **7:24** Ords 24:23, Jak 2:1. **7:25** Joh 5:18.

är."

²⁸ Då ropade Jesus där han var på tempelplatsen och undervisade: "Ja, mig känner ni och vet varifrån jag är! Men jag har inte kommit av mig själv, utan det finns en som är sann och som har sänt mig. Honom känner ni inte.

²⁹ Jag känner honom, för jag är från honom och han har sänt mig."

³⁰ Då ville de gripa honom, men ingen bar hand på honom eftersom hans stund ännu inte hade kommit.

³¹ Bland folket kom många till tro på honom, och de sade: "När Messias kommer, ska han då göra fler tecken än den här mannen har gjort?"

³² Fariseerna hörde hur folket viskade så om honom, och översteprästerna och fariseerna skickade ut tempelvakter för att gripa honom.

³³ Jesus sade då: "Ännu en kort tid är jag hos er innan jag går till honom som har sänt mig.

³⁴ Ni ska söka mig och inte finna mig, och dit där jag är kan ni inte komma."

³⁵ Judarna sade till varandra: "Vart tänker han ta vägen, eftersom vi inte ska finna honom? Tänker han gå till dem som bor utspridda bland grekerna och undervisa dem?"

7:27 när Messias kommer ska ingen veta varifrån han är. Många tänkte sig Messias ankomst som plötslig och oväntad utifrån profetior som Mal 3:1 och Dan 7:13. Mikas profetia förutsade dock hans födelse i Betlehem (Mika 5:2, jfr Matt 2:5). **7:28** Joh 8:42.

7:29 Matt 11:27.

7:30 Mark 11:18, Joh 2:4.

7:31 Joh 8:30.

7:33 Joh 12:35, 16:5.

7:34 Joh 8:21.

7:35 dem som bor

utspridda. På grekiska diasporá, de judar som bor utanför Israels land (jfr Apg 15:21).

³⁶ Vad menar han när han säger: Ni ska söka mig och inte finna mig, och dit där jag är kan ni inte komma?"

³⁷ På den sista dagen, den största i högtiden, stod Jesus och ropade: "Om någon är törstig, kom till mig och drick!"

³⁸ Den som tror på mig, som Skriften säger, ur hans innersta ska strömmar av levande vatten flyta fram."

³⁹ Detta sade han om Anden, som de skulle få som trodde på honom. Anden hade nämligen inte kommit än, eftersom Jesus ännu inte hade blivit förhärligad.

⁴⁰ Några i folkmassan som hörde hans ord sade: "Han måste vara Profeten."

⁴¹ Andra sade: "Han är Messias", men andra sade: "Messias kommer väl inte från Galileen?"

⁴² Säger inte Skriften att Messias kommer från Davids ätt och från Betlehem, byn där David bodde?"

⁴³ Så blev det splittring bland folket för hans skull.

7:37 Jes 12:3, 55:1, Joh 4:10. **7:37** Annan översättning: "Om någon är törstig, kom till mig! Och drick, 38den som tror på mig! Som Skriften säger: Ur hans innersta ska strömmar av levande vatten flyta fram."

7:38 Den som tror på mig, som Skriften säger Annan översättning: "Den som tror på mig så som Skriften säger". **7:38** strömmar av levande vatten Vid lövhyddohögtidens vattenceremoni öste man vatten över altaret medan församlingen sjöng: "Med fröjd ska ni ösa vatten ur frälsningens källor" (Jes 12:3). Jesu hebreiska namn Jeshúa kommer av ordet för frälsning, jeshuá, vilket gav kontaktpunkten för Jesu inbjudan (jfr även Jer 2:13).

7:39 Joel 2:28, Joh 16:7. **7:41** Joh 1:46. **7:42** Se 2 Sam 7:12f, Mika 5:2. **7:43** Joh 9:16, 10:19.

44 Några ville gripa honom, men ingen bar hand på honom.

45 Tempelvakterna kom tillbaka till översteprästerna och fariseerna, som frågade dem: "Varför har ni inte fört hit honom?"

46 De svarade: "Aldrig har någon människa talat som han."

47 Då sade fariseerna till dem: "Har ni också blivit förledda?"

48 Finns det någon bland rådsherrarna eller fariseerna som tror på honom?"

49 Men den här folkhopen som inte kan lagen, den är förbannad."

50 Nikodemus, han som tidigare hade kommit till Jesus och som var en av dem, sade:

51 "Vår lag dömer väl inte någon utan att man först hör honom och tar reda på vad han har gjort?"

52 De svarade: "Är du också från Galileen? Sök i Skriften, så ser du att ingen profet kommer från Galileen."

8

Jesus och äktenskapsbryterskan

7:46 Matt 7:28f. **7:48** Joh 12:42, 1 Kor 1:20. **7:50** Joh 3:1f, 19:39. **7:51** 3 Mos 19:15, 5 Mos 1:16. **7:52** att ingen profet kommer Annan översättning: "att Profeten inte kommer" (se not till 1:21). Jona och Nahum var båda från Galileen. **8:** Avsnittet 7:53-8:11 saknas i de äldsta handskrifterna och har troligen inte hört till Johannesevangeliet från början. Att det stämmer överens med evangelisternas vittnesbörd är dock omvittnat i fornkyrkan. De flesta handskrifterna placerar avsnittet här, men några få av dem fogar in det på andra ställen, som efter Joh 21:25 eller efter Luk 21:38.

¹ Sedan gick var och en hem till sitt, och Jesus gick till Olivberget.

² Tidigt på morgonen var han tillbaka på tempelplatsen. Allt folket samlades omkring honom, och han satte sig ner och undervisade dem.

³ Då förde de skriftlärda och fariseerna dit en kvinna som hade blivit gripen för äktenskapsbrott. De ställde henne i mitten

⁴ och sade: "Mästare, den här kvinnan greps på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott.

⁵ I lagen har Mose befallt oss att stena sådana. Vad säger då du?"

⁶ Detta sade de för att pröva honom och få något att anklaga honom för. Men Jesus böjde sig ner och började skriva med fingret på marken.

⁷ När de fortsatte fråga honom, reste han sig och sade: "Den av er som är utan synd kan kasta första stenen på henne."

⁸ Sedan böjde han sig ner igen och skrev på marken.

⁹ När de hörde detta började de gå därifrån en efter en, de äldste först. Han blev lämnad ensam kvar med kvinnan som stod där.

¹⁰ Jesus reste sig upp och sade till henne: "Kvinna, var är de? Har ingen dömt dig?"

¹¹ Hon svarade: "Nej, Herre." Då sade Jesus:

8:4 Mästare Annan översättning: "Lärare" (hederstitel, jfr latinets "magister"). **8:5** befallt oss att stena Se 3 Mos 20:10, 5 Mos 22:22f. **8:6** något att anklaga honom för Judarna hade år

6 e Kr fråntagits rätten att utdöma dödsstraff (jfr 18:31), varför en offentlig dödsdom skulle ha inneburit konflikt med den romerska ockupationsmakten. **8:7** 5 Mos 17:7. **8:9** Rom 2:21f. **8:9**

de äldste Antingen de som var äldst, eller "äldste" i betydelsen styresman (jfr Luk 22:66). **8:11** Joh 5:14.

"Inte heller jag dömer dig. Gå, och synda nu inte mer!"

Jesus är världens ljus

¹² Jesus talade till dem igen och sade: "Jag är världens ljus. Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus."

¹³ Fariseerna sade till honom: "Du vittnar om dig själv! Ditt vittnesbörd är inte giltigt."

¹⁴ Jesus svarade: "Även om jag vittnar om mig själv är mitt vittnesbörd giltigt, för jag vet varifrån jag kommit och vart jag går. Ni vet inte varifrån jag kommer eller vart jag går."

¹⁵ Ni dömer efter det yttre. Jag dömer ingen.

¹⁶ Och även om jag dömer är min dom rättvis, för jag är inte ensam, utan Fadern som har sänt mig är med mig.

¹⁷ Även i er lag står det skrivet att vad två människor vittnar är giltigt.

¹⁸ Jag är den som vittnar om mig själv, och även Fadern som har sänt mig vittnar om mig."

¹⁹ Då frågade de: "Var är din Far?" Jesus svarade: "Ni känner varken mig eller min Far. Hade ni känt mig, skulle ni också känna min Far."

²⁰ Dessa ord talade han vid offerkistan när han undervisade på tempelplatsen. Men ingen grep honom, eftersom hans stund ännu inte hade kommit.

8:14 Joh 5:31f. **8:15** Joh 7:24. **8:16** Joh 10:30. **8:17** vad två människor vittnar är giltigt Se 5 Mos 19:15 (jfr Joh 5:31f). **8:18** 1 Joh 5:9. **8:19** Joh 14:7, 16:3. **8:20** Joh 7:30.

21 Än en gång sade Jesus till dem: "Jag går bort och ni ska söka efter mig, men ni kommer att dö i er synd. Dit jag går kan ni inte komma."

22 Då sade judarna: "Tänker han ta sitt liv, eftersom han säger: Dit jag går kan ni inte komma?"

23 Han sade till dem: "Ni är nerifrån, jag är från ovan. Ni är av den här världen, jag är inte av den här världen.

24 Det var därför jag sade till er att ni kommer att dö i era synder. För om ni inte tror att *Jag Är*, ska ni dö i era synder."

25 De frågade: "Vem är du då?" Jesus svarade: "Begynnelsen, vilket jag också har sagt er.

26 Jag har mycket att säga om er och döma er för. Men han som har sänt mig är sann, och det jag hört av honom förkunnar jag för världen."

27 De förstod inte att han talade till dem om Fadern.

28 Då sade Jesus till dem: "När ni har upphöjt Människosonen, då ska ni förstå att *Jag Är* och att jag inte gör något av mig själv utan talar så som Fadern har lärt mig.

29 Och han som har sänt mig är med mig. Han har inte lämnat mig ensam, för jag gör alltid det som behagar honom."

8:21 Joh 7:34f, 13:33. **8:23** Joh 17:14. **8:24** Jag Är Anspelning på det högsta gudsnamnet JHVH, "Jag Är" (2 Mos 3:14). Vid skriftläsningen uttalade man av vördnad aldrig namnet utan ersatte det med *Adonai* som betyder Herren, ett bruk som även Jesus anslöt sig till (Luk 4:19). **8:25** Joh 8:58, Kol 1:18, Upp 22:13. **8:25** Begynnelsen, vilket jag också har sagt er Annan översättning: "Det jag från begynnelsen har sagt er". **8:26** Joh 12:49. **8:28** Joh 12:32f. **8:28** upphöjt på korset (jfr 3:14, 12:32). **8:29** Joh 8:16, 14:10.

30 När han sade detta kom många till tro på honom.

Abrahams sanna barn

31 Jesus sade till de judar som hade kommit till tro på honom: "Om ni förblir i mitt ord är ni verkligen mina lärjungar.

32 Ni ska lära känna sanningen, och sanningen ska göra er fria."

33 De svarade honom: "Vi är Abrahams barn och har aldrig varit slavar under någon. Hur kan du säga att vi ska bli fria?"

34 Jesus svarade: "Jag säger er sanningen: Var och en som ägnar sig åt synd är syndens slav.

35 Slaven är inte kvar i huset för alltid, men sonen är kvar för alltid.

36 Om nu Sonen gör er fria blir ni verkligen fria.

37 Jag vet att ni är Abrahams barn, men ni vill döda mig därför att ni inte tar emot mitt ord.

38 Jag talar vad jag sett hos min Far, ni gör vad ni har hört av er far."

39 De svarade honom: "Vår far är Abraham." Jesus sade: "Om ni vore Abrahams barn skulle ni göra Abrahams gärningar.

40 Men nu vill ni döda mig, en man som har sagt er sanningen, som jag har hört från Gud. Så gjorde inte Abraham.

8:31 Joh 7:17, 15:10, 14. **8:33** Matt 3:9. **8:34** Rom 6:16, 20, 2 Petr 2:19. **8:35** 2 Mos 21:2. **8:37** tar emot Annan översättning: "har plats för". **8:38** ni gör vad ni har hört av er far Andra handskrifter: "så gör vad ni har hört av Fadern". **8:39** Matt 3:9. **8:39** Om ni vore Abrahams barn skulle ni göra Abrahams gärningar Andra handskrifter: "Om ni är Abrahams barn, gör Abrahams gärningar".

41 Ni gör er fars gärningar." De svarade: "Vi är inte födda i äktenskapsbrott! Vi har bara en far, Gud."

42 Jesus svarade: "Vore Gud er Far skulle ni älska mig, för jag har utgått från Gud och kommer från honom. Jag har inte kommit av mig själv, utan han har sänt mig.

43 Varför förstår ni inte vad jag säger? Därför att ni inte kan höra mitt ord.

44 Ni har djävulen till far och vill följa er fars begär. Han har varit en mördare från början och har aldrig stått på sanningens sida, för det finns ingen sanning i honom. När han talar lögn talar han utifrån sig själv, för han är en lögnare och lögnens fader.

45 Men jag säger sanningen, och därför tror ni mig inte!

46 Vem av er kan visa att jag skulle ha syndat? Om jag talar sanning, varför tror ni mig inte?

47 Den som är av Gud lyssnar till Guds ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte är av Gud."

48 Judarna svarade: "Visst har vi rätt när vi säger att du är samarier och besatt av en ond ande?"

49 Jesus svarade: "Jag är inte besatt. Jag ärar min Far, och ni vanärar mig.

50 Jag söker inte min egen ära, men det finns en som söker den och som dömer.

51 Jag säger er sanningen: Den som bevarar mitt ord ska aldrig någonsin se döden."

52 Judarna sade: "Nu vet vi att du har en ond ande. Abraham dog och likaså profeterna, och

8:42 Joh 16:27. **8:43** kan Annan översättning: "klarar av att".

8:44 1 Mos 3:4, 1 Joh 3:8. **8:47** Joh 10:26, 1 Joh 4:6. **8:48**

Mark 3:21f, Joh 10:20. **8:51** Joh 5:24, 11:25.

du säger: Den som bevarar mitt ord ska aldrig någonsin smaka döden.

⁵³ Är du större än vår far Abraham? Han dog, och profeterna är döda. Vem tror du att du är?"

⁵⁴ Jesus svarade: "Om jag ärar mig själv är min ära ingenting värd. Det är min Far som ärar mig, han som ni kallar er Gud.

⁵⁵ Ni känner honom inte, men jag känner honom. Om jag sade att jag inte kände honom, skulle jag vara en lögnare som ni. Men jag känner honom och bevarar hans ord.

⁵⁶ Abraham, er far, jublade över att få se min dag. Han såg den och glädde sig."

⁵⁷ Judarna sade: "Du är inte femtio år än, och Abraham har du sett!"

⁵⁸ Jesus svarade: "Jag säger er sanningen: *Jag Är*, innan Abraham fanns."

⁵⁹ Då tog de upp stenar för att kasta på honom, men Jesus drog sig undan och lämnade tempelplatsen.

9

Jesus botar en blindfödd

¹ När Jesus kom gående såg han en man som hade varit blind från födseln.

² Hans lärjungar frågade: "Rabbi, vem har syndat så att han föddes blind? Han själv eller hans föräldrar?"

8:53 Joh 4:12. **8:55** Joh 7:28. **8:56** Matt 13:17. **8:56** Abraham ... se min dag Jfr t ex 1 Mos 18:2f, 22:1f, Hebr 11:13. **8:57** Abraham har du sett Andra handskrifter: "Abraham har sett dig". **8:59** Joh 10:31. **9:2** Luk 13:2.

³ Jesus svarade: "Det är varken han eller hans föräldrar som har syndat, utan det har hänt för att Guds verk skulle uppenbaras på honom.

⁴ Så länge dagen varar måste vi göra hans gärningar som har sänt mig. Natten kommer då ingen kan arbeta.

⁵ När jag är i världen är jag världens ljus."

⁶ När han hade sagt detta spottade han på marken, gjorde en deg av saliven, smorde den blindes ögon med degen

⁷ och sade till honom: "Gå och tvätta dig i dammen Siloam" – det betyder "utsänd". Då gick han dit och tvättade sig, och när han kom tillbaka kunde han se.

⁸ Hans grannar och de som tidigare hade sett honom tiggade sade: "Är inte det han som satt och tiggde?"

⁹ Några sade: "Det är han!", andra: "Nej, men han är lik honom." Självsade han: "Det är jag."

¹⁰ De frågade: "Hur öppnades dina ögon?"

¹¹ Han svarade: "Mannen som kallas Jesus gjorde en deg och smorde mina ögon och sade till mig: Gå till Siloam och tvätta dig där. Jag gick dit, och när jag hade tvättat mig kunde jag se."

¹² De frågade: "Var är den mannen?" Han svarade: "Det vet jag inte."

¹³ Då förde de mannen som hade varit blind till fariseerna.

9:3 Joh 11:4. **9:4** Joh 5:17. **9:5** Joh 8:12. **9:6** Mark 8:23. **9:7** Jes 8:6. **9:7** dammen Siloam Ursprungligen byggd av kung Hiskia (2 Kung 20:20), som "sände" (hebr. shil'éch) Gihonkällans vatten in till dammen genom "Hiskias tunnel" som finns bevarad än idag.

14 Men det var sabbat den dagen då Jesus hade gjort degen och öppnat hans ögon.

15 Därför frågade även fariseerna honom hur han hade fått sin syn. Han svarade: "Han lade en deg på mina ögon och jag tvättade mig, och nu ser jag."

16 Några fariseer sade: "Den mannen kan inte vara från Gud, han håller ju inte sabbaten!" Andra sade: "Hur kan en syndig människa göra sådana tecken?" De var alltså splittrade

17 och frågade därför den blinde igen: "Vad säger du om honom som öppnade dina ögon?" Han svarade: "Han är en profet."

18 Men judarna trodde inte att han hade varit blind och sedan fått sin syn förrän de hade skickat efter hans föräldrar

19 och frågat dem: "Är det här er son som ni säger är född blind? Hur kommer det sig att han nu kan se?"

20 Hans föräldrar svarade: "Vi vet att han är vår son och att han föddes blind.

21 Men hur han kan se nu, det vet vi inte. Vem som har öppnat hans ögon vet vi inte heller. Fråga honom, han är gammal nog att svara för sig själv."

22 Föräldrarna svarade så därför att de var rädda för judarna. Redan då hade judarna kommit överens om att den som bekände Jesus som Messias skulle uteslutas ur synagogan.

23 Det var därför hans föräldrar svarade: "Han är gammal nog, fråga honom."

24 För andra gången kallade de till sig mannen som hade varit blind och sade till honom: "Ge Gud

9:14 Joh 5:9, 16. **9:16** Joh 7:12, 43, 10:19. **9:17** Luk 7:16, Joh 4:19.

9:22 Joh 7:13. **9:24** Jos 7:19.

äran! Vi vet att den mannen är en syndare."

²⁵ Han svarade: "Om han är en syndare vet jag inte. Men ett vet jag, att jag som var blind nu kan se."

²⁶ De frågade honom: "Vad gjorde han med dig? Hur öppnade han dina ögon?"

²⁷ Han svarade: "Jag har redan berättat det för er, men ni lyssnade inte. Varför vill ni höra det igen? Vill ni också bli hans lärjungar?"

²⁸ Då hånade de honom och sade: "Det är du som är hans lärjunge! Vi är Moses lärjungar."

²⁹ Vi vet att Gud har talat till Mose, men varifrån den där mannen är vet vi inte."

³⁰ Han svarade: "Ja, det är det som är så märkligt. Ni vet inte varifrån han är, och ändå har han öppnat mina ögon!"

³¹ Vi vet att Gud inte lyssnar till syndare, men den som tillber Gud och gör hans vilja lyssnar han till.

³² Aldrig någonsin har man hört att någon öppnat ögonen på en som är född blind.

³³ Om han inte var från Gud skulle han inte kunna göra någonting."

³⁴ De svarade: "Du är helt och hållet född i synd, och du undervisar oss!" Och de körde ut honom.

³⁵ Jesus fick höra att de hade kört ut honom. När han fann honom, sade han: "Tror du på Människosonen?"

³⁶ Han svarade: "Vem är han, Herre? Säg det så att jag kan tro på honom."

9:24 Ge Gud äran En uppmaning att säga sanningen (jfr Jos 7:19).

9:29 Joh 7:27, 8:14.

9:31 Ords 15:29, Jes 1:15.

9:33 Joh 9:16.

9:34 Ps 51:5f.

³⁷ Jesus sade: "Du har sett honom. Det är han som talar med dig."

³⁸ Då sade mannen: "Jag tror, Herre." Och han tillbad honom.

³⁹ Jesus sade: "Till en dom har jag kommit till denna värld, för att de som inte ser ska se och för att de som ser ska bli blinda."

⁴⁰ Några fariseer som var med honom hörde det och sade: "Men vi är väl inte blinda?"

⁴¹ Jesus sade: "Om ni vore blinda skulle ni inte ha någon synd. Men nu säger ni att ni ser. Er synd står kvar.

10

Den gode herden

¹ Jag säger er sanningen: Den som inte går in i fårfållan genom porten utan tar sig in från annat håll, han är en tjuv och en rövare.

² Men den som går in genom porten är fårens herde.

³ För honom öppnar portvakten, och fåren lyssnar till hans röst. Han kallar på sina får och nämner dem vid namn och för ut dem.

⁴ När han har fört ut alla sina får går han före dem, och fåren följer honom eftersom de känner hans röst.

⁵ Men en främling följer de inte utan flyr från honom, för de känner inte främlingars röst."

⁶ Denna liknelse berättade Jesus för dem, men de förstod inte vad han ville säga dem.

⁷ Då sade Jesus än en gång: "Jag säger er sanningen: Jag är porten till fåren.

⁸ Alla som har kommit före mig är tjuvar och rövare, men fåren har inte lyssnat till dem.

⁹ Jag är porten. Den som går in genom mig ska bli frälst, och han ska gå in och gå ut och finna bete.

¹⁰ Tjuven kommer bara för att stjäla, slakta och döda. Jag har kommit för att de ska ha liv, och liv i överflöd.

¹¹ Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren.

¹² Den som är lejd och inte är herden som äger fåren, han överger fåren och flyr när han ser vargen komma, och vargen river dem och skingrar hjorden.

¹³ Den som är lejd bryr sig inte om fåren.

¹⁴ Jag är den gode herden. Jag känner mina får, och mina får känner mig,

¹⁵ liksom Fadern känner mig och jag känner Fadern. Och jag ger mitt liv för fåren.

¹⁶ Jag har också andra får som inte hör till den här fållan. Också dem måste jag leda, och de kommer att lyssna till min röst. Så ska det bli en hjord och en herde.

¹⁷ Fadern älskar mig därför att jag ger mitt liv för att sedan ta det tillbaka.

10:8 Jer 23:1f, Matt 9:36. **10:8** Alla som har kommit före mig Falska messiaspretender (jfr Apg 5:36-37). **10:10** Ps 23:1, Apg 20:29. **10:11** Hes 34:23, Joh 10:15. **10:12** Jes 56:11. **10:14** 2 Tim 2:19. **10:16** Ef 2:12f. **10:16** den här fållan Jesu herdeämbete gäller inte bara det judiska folket utan omfattar alla folk.

18 Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av fri vilja. Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta tillbaka det. Det budet har jag fått av min Far."

19 Efter de orden blev det på nytt splittring bland judarna.

20 Många av dem sade: "Han är besatt och galen. Varför lyssnar ni på honom?"

21 Andra sade: "Så talar inte en som är besatt. En ond ande kan väl inte öppna ögonen på blinda?"

Jesu enhet med Fadern

22 Nu kom tempelinvigningens högtid i Jerusalem. Det var vinter,

23 och Jesus gick omkring i Salomos pelarhall i templet.

24 Då omringade judarna honom och frågade: "Hur länge ska du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, så säg det öppet till oss!"

25 Jesus svarade: "Jag har sagt det till er, men ni tror det inte. Gärningarna som jag gör i min Fars namn vittnar om mig.

26 Men ni tror inte, för ni hör inte till mina får.

27 Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig.

28 Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå

10:18 Joh 5:26, 19:11. **10:19** Joh 7:43. **10:20** Mark 3:21, Joh 7:20.

10:22 tempelinvigningens högtid På hebreiska Chánukka, som firas till minne av templets återinvigning år 165 f Kr efter att det vanhelgats av Antiochus IV Epifanes hedniska Zeusaltare (jfr Matt 24:15 med not). Se 1 Mack 1:54, 2 Mack 6:2f. **10:23** Apg 3:11.

10:23 Salomos pelarhall En täckt pelarhall utmed tempelplatsens östra mur där grupper kunde samlas till undervisning och diskussion (jfr Apg 5:12). **10:24** Luk 22:67. **10:25** Joh 5:36. **10:26** Joh 8:45f. **10:28** Joh 17:2, 12.

förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand.

²⁹ Min Far som gett mig dem är större än allt, och ingen kan rycka dem ur min Fars hand.

³⁰ Jag och Fadern är ett."

³¹ Än en gång tog judarna upp stenar för att stena honom.

³² Jesus sade till dem: "Jag har visat er många goda gärningar från Fadern. För vilken av dem tänker ni stena mig?"

³³ Judarna svarade: "Det är inte för någon god gärning vi tänker stena dig, utan för att du hädar och gör dig själv till Gud fast du är en människa."

³⁴ Jesus svarade dem: "Står det inte skrivet i er lag: *Jag har sagt att ni är gudar?*

³⁵ Om han nu kallar dem som fick Guds ord för gudar – och Skriften kan inte upphävas –

³⁶ hur kan ni då säga till mig som Fadern har helgat och sänt till världen att jag hädar, därför att jag sagt: Jag är Guds Son?

³⁷ Om jag inte gör min Fars gärningar, så tro mig inte.

³⁸ Men om jag gör dem, tro då på gärningarna om ni inte kan tro på mig. Då ska ni inse och förstå att Fadern är i mig och jag i Fadern."

³⁹ De försökte gripa honom igen, men han drog sig undan deras grepp.

10:29 Min Far som gett mig dem Andra handskrifter: "Det min Far har gett mig". **10:30** Joh 1:1. **10:31** Joh 8:59. **10:33** Joh 5:18.

10:34 lag Här beteckning för hela GT. Jesus citerar Ps 82:6, där domare kallas gudar på grund av sitt gudomliga uppdrag. **10:35** Matt 5:17f. **10:38** Joh 14:10f. **10:39** Joh 7:30.

40 Sedan gick han tillbaka till stället på andra sidan Jordan där Johannes hade varit den första tiden när han döpte. Där stannade han.

41 Många kom till honom, och de sade: "Även om inte Johannes gjorde något tecken, var allt han sade om Jesus sant."

42 Och många kom där till tro på honom.

11

Jesus uppväcker Lazarus

¹ En man som hette Lazarus var sjuk. Han var från Betania, den by där Maria och hennes syster Marta bodde.

² Det var Maria som smorde Herren med väldoftande olja och torkade hans fötter med sitt hår, och nu var hennes bror Lazarus sjuk.

³ Systrarna skickade då bud till Jesus och lät säga: "Herre, den du har kär ligger sjuk."

⁴ När Jesus hörde det, sade han: "Den sjukdomen slutar inte med döden. Den är till Guds ära, för att Guds Son ska bli förhärligad genom den."

⁵ Jesus älskade Marta och hennes syster och Lazarus.

⁶ När Jesus nu hörde att Lazarus var sjuk, stannade han ändå två dagar där han var.

⁷ Därefter sade han till sina lärjungar: "Låt oss gå tillbaka till Judeen."

⁸ Lärjungarna sade till honom: "Rabbi, nyss försökte judarna stena dig, och nu går du dit igen!"

⁹ Jesus svarade: "Har inte dagen tolv timmar?"

10:40 Joh 1:28. **11:1** Luk 10:38f. **11:1** Betania Kan översättas "fattighuset" (jfr 12:5f). **11:2** Joh 12:3. **11:4** Joh 9:3. **11:8** Joh 10:31. **11:9** Joh 9:4f.

Den som vandrar om dagen snavar inte, för han ser denna världens ljus.

¹⁰ Men den som vandrar om natten, han snavar eftersom ljuset inte finns i honom."

¹¹ Efter att han sagt detta tillade han: "Vår vän Lasarus sover. Men jag går för att väcka honom."

¹² Då sade lärjungarna till honom: "Herre, sover han så blir han frisk."

¹³ Jesus hade talat om hans död, men de trodde att han talade om vanlig sömn.

¹⁴ Då sade Jesus helt öppet till dem: "Lasarus är död.

¹⁵ Och för er skull, för att ni ska tro, är jag glad att jag inte var där. Men låt oss nu gå till honom."

¹⁶ Tomas, som kallades Tvillingen, sade då till de andra lärjungarna: "Låt oss gå, vi också, och dö tillsammans med honom."

¹⁷ När Jesus kom fram, fann han att Lasarus redan hade legat fyra dagar i graven.

¹⁸ Betania låg nära Jerusalem, ungefär tre kilometer därifrån.

¹⁹ Många judar hade kommit ut till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över deras bror.

²⁰ När Marta fick höra att Jesus hade kommit, gick hon ut och mötte honom. Men Maria stannade kvar hemma.

²¹ Marta sade till Jesus: "Herre, om du hade varit här skulle min bror inte ha dött.

²² Men också nu vet jag att Gud kommer att ge dig vad du än ber honom om."

11:11 Matt 9:24. **11:16** Mark 10:32. **11:16** Tvillingen Tomas är arameiska för "tvilling". **11:18** tre kilometer Ordagrant: "femton stadier" (längdmått om 190 meter).

²³ Jesus sade: "Din bror ska uppstå."

²⁴ Marta svarade: "Jag vet att han ska uppstå, vid uppståndelsen på den yttersta dagen."

²⁵ Jesus sade: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig ska leva om han än dör,

²⁶ och den som lever och tror på mig ska aldrig någonsin dö. Tror du detta?"

²⁷ Hon svarade: "Ja, Herre. Jag tror att du är Messias, Guds Son, han som skulle komma till världen."

²⁸ När hon hade sagt detta, gick hon och kallade på sin syster Maria och viskade: "Mästaren är här och kallar på dig."

²⁹ Så snart hon hörde det, reste hon sig och gick ut till honom.

³⁰ Jesus hade inte gått in i byn än, utan var kvar på platsen där Marta hade mött honom.

³¹ Judarna som var hemma hos Maria och tröstade henne såg att hon reste sig hastigt och gick ut. Då följde de efter henne i tron att hon skulle gå till graven för att gråta där.

³² När Maria kom till platsen där Jesus var och fick se honom, föll hon ner vid hans fötter och sade till honom: "Herre, om du hade varit här skulle min bror inte ha dött."

³³ När Jesus såg hur hon grät och hur judarna som följt med henne grät, blev han djupt rörd och skakad i sin ande

³⁴ och frågade: "Var har ni lagt honom?" De svarade: "Herre, kom och se."

³⁵ Jesus grät.

³⁶ Då sade judarna: "Se hur han älskade honom!"

³⁷ Men några av dem sade: "Kunde inte han som öppnade ögonen på den blinde ha gjort så att Lasarus inte dog?"

³⁸ Jesus blev åter djupt rörd i sitt inre och gick fram till graven. Det var en klippgrav med en sten för öppningen.

³⁹ Jesus sade: "Ta bort stenen!" Den dödes syster Marta sade till honom: "Herre, han luktar redan. Det är fjärde dagen."

⁴⁰ Jesus sade till henne: "Har jag inte sagt dig att om du tror ska du få se Guds härlighet?"

⁴¹ Då tog de bort stenen, och Jesus lyfte blicken mot himlen och sade: "Far, jag prisar dig för att du hör mig.

⁴² Jag vet att du alltid hör mig, men jag säger det för folket som står här, för att de ska tro att du har sänt mig."

⁴³ När han hade sagt detta, ropade han med hög röst: "Lasarus, kom ut!"

⁴⁴ Då kom den döde ut, med fötter och händer inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk. Jesus sade till dem: "Gör honom fri och låt honom gå."

⁴⁵ Många judar som hade kommit till Maria och sett vad Jesus gjorde kom till tro på honom.

⁴⁶ Men några av dem gick till fariseerna och berättade för dem vad Jesus hade gjort.

⁴⁷ Översteprästerna och fariseerna kallade då samman Stora rådet och sade: "Vad gör vi? Den här mannen gör många tecken.

48 Låter vi honom hålla på så här kommer alla att tro på honom, och sedan kommer romarna och tar ifrån oss både templet och folket."

49 En av dem, Kaifas som var överstepräst det året, sade till dem: "Ni förstår ingenting.

50 Inser ni inte att det är bättre för er att en man dör för folket än att hela folket går under?"

51 Detta sade han inte av sig själv, utan som överstepräst det året profeterade han att Jesus skulle dö för folket,

52 och inte bara för folket utan också för att samla och förena Guds skingrade barn.

53 Från den dagen bestämde de sig för att döda honom.

54 Jesus rörde sig därför inte längre öppet bland judarna utan drog sig undan därifrån till landsbygden nära öknen, till en stad som heter Efraim. Där stannade han tillsammans med sina lärjungar.

55 Judarnas påsk närmade sig, och många gick från landsbygden upp till Jerusalem före påsken för att rena sig.

56 De sökte efter Jesus och sade till varandra där de stod på tempelplatsen: "Vad tror ni? Kommer han inte alls till högtiden?"

57 Men översteprästerna och fariseerna hade gett order om att den som visste var han fanns skulle tala om det så att de kunde gripa honom.

11:50 Joh 18:14. **11:52** Joh 10:16, 1 Joh 2:2. **11:53** Matt 12:14.

11:54 Efraim Staden låg ca 2 mil nordost om Jerusalem. **11:55** 2 Krön 30:17. **11:55** rena sig Den som blivit oren (t ex genom att röra vid en död, se 4 Mos 19, 3 Mos 11-15) skulle genomgå en reningsrit innan han fick besöka templet igen. Rituell orenhet var inte samma sak som synd i moralisk mening.

12

Jesus blir smord i Betania

¹ Sex dagar före påsk kom Jesus till Betania där Lasarus bodde, han som Jesus hade uppväckt från de döda.

² Där ordnade de en festmåltid för honom. Marta passade upp, och Lasarus var en av dem som låg till bords med honom.

³ Då tog Maria en hel flaska dyrbar äkta nardusolja och smorde Jesu fötter och torkade dem med sitt hår, och huset fylldes av doften från oljan.

⁴ Men Judas Iskariot, en av hans lärjungar, den som skulle förråda honom, invände:

⁵ "Varför sålde man inte den oljan för trehundra denarer och gav till de fattiga?"

⁶ Det sade han inte för att han brydde sig om de fattiga, utan för att han var en tjuv och brukade ta för sig av det som lades i kassan som han hade hand om.

⁷ Jesus sade då: "Låt henne vara. Hon har sparat den till min begravningsdag.

⁸ De fattiga har ni alltid bland er, men mig har ni inte alltid."

⁹ En stor mängd judar fick veta att Jesus var där, och de kom inte bara för Jesu skull utan också för att se Lasarus som han hade uppväckt från de döda.

12:3 en hel flaska dyrbar äkta nardusolja Grek. λίτρα, ca 300 gram. Den väldoftande nardusoljan importerades ända från Himalayas sluttningar och var därför mycket dyrbar. 300 denarer (vers 5) motsvarade en hel årslön för en enkel arbetare. **12:7** Låt henne vara. Hon har sparat Andra handskrifter: "Låt henne vara, så att hon kan spara". **12:8** 5 Mos 15:11. **12:8** men mig har ni inte alltid Några handskrifter saknar dessa ord. **12:9** Joh 11:43f.

¹⁰ Då bestämde sig översteprästerna för att döda även Lasarus,

¹¹ eftersom många judar lämnade dem för hans skull och trodde på Jesus.

Jesus rider in i Jerusalem

¹² Nästa dag hade folk i stora skaror kommit till högtiden. När de fick höra att Jesus var på väg in i Jerusalem,

¹³ tog de palmblad och gick ut för att möta honom. Och de ropade: "Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn, han som är Israels kung!"

¹⁴ Jesus fann ett åsnefölg och satt upp på det, som det står skrivet:

¹⁵ *Var inte rädd, dotter Sion!
Se, din kung kommer,
ridande på ett åsnefölg.*

¹⁶ Hans lärjungar förstod först inte detta. Men när Jesus hade blivit förhärligad, kom de ihåg att det var skrivet så om honom och att man hade gjort så för honom.

¹⁷ Alla som hade varit med honom när han kallade Lasarus ut ur graven och uppväckte honom från de döda vittnade nu om detta,

¹⁸ och många kom ut och mötte honom därför att de hörde att han hade gjort detta tecken.

12:12 Matt 21:1f, Mark 11:1f, Luk 19:28f. **12:13** 3 Mos 23:39f.

12:13 Hosianna Hebr. "Fräls!" (Ps 118:25), ett bönerop som med tiden blev ett liturgiskt hyllningsrop. **12:15** Sak 9:9. "Dotter Sion" var en bild för Jerusalem och dess folk (jfr t ex Mika 4:8). **12:16** Joh 2:22.

19 Då sade fariseerna till varandra: "Ser ni att ni inte kommer någon vart? Hela världen springer ju efter honom."

Jesus förutsäger sin död

20 Bland dem som hade kommit upp för att tillbe vid högtiden fanns några greker.

21 De kom nu till Filippus, som var från Betsaida i Galileen, och bad honom: "Herre, vi vill se Jesus."

22 Filippus gick och talade om det för Andreas, och Andreas och Filippus gick och berättade det för Jesus.

23 Jesus svarade: "Stunden har kommit när Människosonen ska förhärligas.

24 Jag säger er sanningen: Om vetekornet inte faller i jorden och dör, förblir det ett ensamt korn. Men om det dör bär det rik frukt.

25 Den som älskar sitt liv förlorar det, men den som sätter sitt liv sist i den här världen ska bevara det till evigt liv.

12:20 greker Grekisktalande hedningar som hade anslutit sig till judendomen och kom upp till Jerusalem för att fira de judiska högtiderna (jfr Apg 8:27f och not till Apg 2:11). **12:21** Filippus, som var från Betsaida Hans grekiska namn och sannolikt grekisktalande hemstad nära Dekapolisområdet blev troligen en kontaktpunkt för de besökande grekerna. **12:23** Joh 13:31f, 17:1.

12:25 Matt 10:39, 16:25. **12:25** sätter ... sist Annan översättning: "hatar". Grek. miséo och hebr. sané har dock en vidare betydelse än endast hat, och kan vid jämförelser betyda snarast "sätta i andra hand" (jfr hur samma ord översätts i 1 Mos 29:31, 5 Mos 21:15, samt Luk 14:26 med parallell i Matt 10:37). **12:25** sitt liv ... det Annan översättning: "sin själ ... den".

26 Om någon vill tjäna mig ska han följa mig, och där jag är ska också min tjänare vara. Om någon tjänar mig ska Fadern ära honom.

27 Nu är min själ i ångest. Vad ska jag säga? Far, fräls mig från denna stund? Nej, det är för denna stund jag har kommit.

28 Far, förhärliga ditt namn!"

Då kom en röst från himlen: "Jag har förhärligat det, och jag ska förhärliga det igen."

29 Folket som stod där och hörde det sade att det var åskan, andra sade att det var en ängel som talade till honom.

30 Jesus svarade: "Den rösten kom inte för min skull, utan för er.

31 Nu går en dom över denna värld. Nu ska denna världens furste kastas ut.

32 Och när jag blivit upphöjd från jorden, ska jag dra alla till mig."

33 Detta sade han för att ange på vilket sätt han skulle dö.

34 Då sade folket till honom: "Vi har hört i lagen att Messias ska vara kvar för alltid. Hur kan du då säga att Människosonen måste bli upphöjd? Vad är det för en Människoson?"

35 Jesus sade till dem: "Ännu en kort tid är ljuset bland er. Vandra medan ni har ljuset så att inte mörkret övervinner er. Den som vandrar i mörkret vet inte vart han går.

12:26 Joh 14:3, 17:24. 12:27 Matt 26:38f. 12:28 Matt 3:17.

12:30 Joh 11:42. 12:31 Luk 10:18. 12:34 2 Sam 7:13, Jes 9:6, Dan 7:14. 12:34 hört i lagen att Messias ska vara kvar för alltid Se t ex Jes 9:7, Dan 7:14. 12:34 Vad är det för en Människoson Annan översättning: "Vem är denne Människoson". 12:35 Joh 1:5, 8:12.

³⁶ Tro på ljuset medan ni har ljuset, så att ni blir ljusets barn." När Jesus hade sagt detta, drog han sig undan och dolde sig för dem.

Judarnas otro

³⁷ Trots att han hade gjort så många tecken inför dem trodde de inte på honom.

³⁸ Så uppfylldes profeten Jesajas ord: *Herre, vem trodde vår predikan, och för vem blev Herrens arm uppenbarad?*

³⁹ Alltså kunde de inte tro, för Jesaja har också sagt:

⁴⁰ *Han har förblindat deras ögon
och förhärdat deras hjärta,
så att de inte ser med sina ögon
och förstår med sitt hjärta
och vänder om och blir helade
av mig.*

⁴¹ Så sade Jesaja därför att han såg hans härlighet och talade om honom.

⁴² Ändå var det många som trodde på honom, även bland rådsherrarna. Men för fariseernas skull ville de inte bekänna det, för att inte bli uteslutna ur synagogan.

⁴³ De älskade människors ära mer än äran från Gud.

⁴⁴ Jesus ropade: "Den som tror på mig, han tror inte på mig utan på honom som har sänt mig.

12:38 Jes 53:1. "Herrens arm" står för Guds makt som han sänder ut i världen (jfr not till 1:1). **12:40** Jes 6:9f. **12:42** Joh 9:22. **12:43** Joh 5:44. **12:44** Matt 10:40, Joh 13:20.

⁴⁵ Och den som ser mig, han ser honom som har sänt mig.

⁴⁶ Jag har kommit till världen som ett ljus, för att ingen som tror på mig ska bli kvar i mörkret.

⁴⁷ Om någon hör mina ord och inte håller dem, så dömer inte jag honom, för jag har inte kommit för att döma världen utan för att frälsa världen.

⁴⁸ Den som förkastar mig och inte tar emot mina ord har en domare över sig: det ord som jag har talat ska döma honom på den yttersta dagen.

⁴⁹ Jag har inte talat av mig själv, utan Fadern som har sänt mig har befallt mig vad jag ska säga och tala.

⁵⁰ Och jag vet att hans befallning är evigt liv. Det jag talar, talar jag därför så som Fadern har sagt mig."

13

Jesus tvättar lärjungarnas fötter

¹ Det var strax före påskhögtiden. Jesus visste att hans stund hade kommit, att han skulle lämna denna värld och gå till Fadern. Han hade älskat sina egna här i världen, och han älskade dem in i det sista.

² De åt kvällsmåltiden, och djävulen hade redan ingett Judas, Simon Iskariots son, tanken att förråda honom.

³ Jesus visste att Fadern hade gett allt i hans händer, att han utgått från Gud och skulle gå till Gud.

12:45 Joh 14:9. **12:46** Luk 2:32, Joh 3:19, 8:12. **12:47** Joh 3:17.

12:48 Joh 8:24. **12:49** Joh 14:10. **13:2** Luk 22:3. **13:3**

Matt 11:27, 28:18, Joh 3:35.

⁴ Han reste sig från bordet, lade av sig manteln och tog en linnehandduk som han knöt om sig.

⁵ Sedan hällde han vatten i ett tvättfat och började tvätta lärjungarnas fötter och torka dem med handduken som han hade runt midjan.

⁶ När han kom till Simon Petrus, sade denne till honom: "Herre, ska du tvätta mina fötter?"

⁷ Jesus svarade: "Vad jag gör förstår du inte nu, men längre fram kommer du att förstå det."

⁸ Petrus sade: "Aldrig någonsin ska du tvätta mina fötter!" Jesus svarade: "Om jag inte får tvätta dig har du ingen del i mig."

⁹ Simon Petrus sade: "Herre - inte bara mina fötter, utan också händerna och huvudet!"

¹⁰ Jesus svarade: "Den som har badat behöver sedan bara tvätta fötterna. Han är helt och hållet ren. Och ni är rena, fast inte alla."

¹¹ Han visste vem som skulle förråda honom. Därför sade han att inte alla var rena.

¹² När han sedan hade tvättat deras fötter och tagit på sig manteln och lagt sig till bords igen, sade han till dem: "Förstår ni vad jag har gjort med er?"

¹³ Ni kallar mig Mästare och Herre och det med rätta, för det är jag.

¹⁴ Om nu jag, er Herre och Mästare, har tvättat era fötter, så är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter.

¹⁵ Jag har gett er ett exempel för att ni ska göra som jag har gjort mot er.

13:5 tvätta lärjungarnas fötter En tjänares uppgift, jfr 1 Sam 25:41.

13:10 Joh 15:3. **13:11** Joh 6:64. **13:13** Matt 23:8, 10. **13:14**

Luk 22:27. **13:15** 1 Petr 2:21.

16 Jag säger er sanningen: Tjänaren är inte större än sin herre, och budbäraren är inte större än den som har sänt honom.

17 När ni vet detta, saliga är ni om ni också gör det.

Jesus förutsäger Judas förräderi

18 Jag talar inte om er alla. Jag vet vilka jag har utvalt. Men Skriften ska fullbordas: *Den som åt mitt bröd lyfte sin häl mot mig.*

19 Jag säger det till er nu innan det sker, för att ni när det skett ska tro att *Jag Är.*

20 Jag säger er sanningen: Den som tar emot någon som jag sänder tar emot mig, och den som tar emot mig tar emot honom som har sänt mig."

21 När Jesus hade sagt detta, skakades han i sin ande och vittnade: "Jag säger er sanningen: En av er ska förråda mig."

22 Lärjungarna såg på varandra och undrade osäkert vem han kunde mena.

23 En av hans lärjungar, den som Jesus älskade, låg till bords vid Jesu sida.

24 Simon Petrus gav tecken till honom att fråga vem han talade om.

25 Den lärjungen lutade sig då mot Jesu bröst och sade: "Herre, vem är det?"

13:16 Matt 10:24f. **13:16** budbäraren Annan Översättning: "aposteln". **13:18** lyfte sin häl mot mig Dvs bedrog mig (jfr 1 Mos 25:26 med not). Citat ur Ps 41:10. **13:20** Matt 10:40, Luk 9:48.

13:21 Matt 26:21f, Mark 14:18f, Luk 22:21. **13:23** Joh 19:26, 21:20.

13:23 den som Jesus älskade Troligen evangeliets författare, aposteln Johannes (jfr 21:24). **13:23** vid Jesu sida Annan översättning: "vid Jesu bröst" (jfr vers 25).

²⁶ Jesus svarade: "Det är han som får brödet som jag doppar." Han doppade sin brödbit och gav den till Judas, Simon Iskariots son.

²⁷ När Judas hade tagit brödet for Satan in i honom, och Jesus sade till honom: "Det du gör, gör det snart!"

²⁸ Men ingen av dem som låg till bords förstod varför han sade så till honom.

²⁹ Judas hade hand om kassan, och därför trodde några att Jesus sade åt honom att köpa något som de behövde till högtiden eller ge något till de fattiga.

³⁰ När han hade tagit brödet gick han genast ut. Det var natt.

Jesus är nu förhärligad

³¹ När Judas hade gått sade Jesus: "Nu är Människosonen förhärligad, och Gud är förhärligad i honom.

³² Och om Gud är förhärligad i honom ska Gud också förhärliga honom i sig själv, och han ska förhärliga honom snart.

³³ Mina barn, ännu en kort tid är jag hos er. Ni kommer att söka mig, och som jag sade till judarna säger jag nu till er: Dit jag går kan ni inte komma.

³⁴ Ett nytt bud ger jag er: att ni ska älska varandra. Så som jag har älskat er ska också ni älska varandra.

³⁵ Om ni har kärlek till varandra ska alla förstå att ni är mina lärjungar."

³⁶ Simon Petrus sade till honom: "Herre, vart går du?" Jesus svarade: "Dit jag går kan du inte följa mig nu. Men längre fram ska du få följa mig."

³⁷ Petrus frågade: "Herre, varför kan jag inte följa dig nu? Jag ska ge mitt liv för dig."

³⁸ Jesus svarade: "Ska du ge ditt liv för mig? Jag säger dig sanningen: Tuppen kommer inte att gala förrän du har förnekat mig tre gånger."

14

Jesus är vägen till Fadern

¹ Låt inte era hjärtan oroas. Tro på Gud och tro på mig.

² I min Fars hus finns många rum. Om det inte vore så, skulle jag då ha sagt er att jag går bort för att bereda plats för er?

³ Och om jag nu går bort och bereder plats för er, så ska jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att ni ska vara där jag är.

⁴ Och vart jag går, det vet ni. Den vägen känner ni."

⁵ Tomas sade: "Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?"

⁶ Jesus sade till honom: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig."

13:36 Joh 7:35f, 21:18f. **13:37** Matt 26:33f, Mark 14:29f, Luk 22:33f.

13:38 Ska du ge ditt liv för mig? Annan översättning: "Du ska ge ditt liv för mig" (jfr 21:19). **14:1** Ps 42:6, Mark 11:22. **14:1** Tro på Gud och tro på mig Annan översättning: "Ni tror på Gud, tro också på mig". **14:2** sagt er att jag går bort Andra handskrifter: "sagt er det. Jag går bort". **14:3** Joh 12:26, 17:24. **14:6** Matt 11:27, Hebr 10:20.

⁷ Har ni lärt känna mig, ska ni också lära känna min Far. Nu känner ni honom och har sett honom."

⁸ Filippus sade: "Herre, visa oss Fadern så räcker det för oss."

⁹ Jesus svarade: "Så länge har jag varit hos er, och du har inte lärt känna mig, Filippus. Den som har sett mig har sett Fadern. Hur kan du säga: Visa oss Fadern?"

¹⁰ Tror du inte att jag är i Fadern och att Fadern är i mig? Orden jag talar till er säger jag inte av mig själv. Fadern bor i mig och gärningarna är hans verk.

¹¹ Tro mig: jag är i Fadern och Fadern är i mig. Och kan ni inte det, tro då för gärningarnas skull.

¹² Jag säger er sanningen: Den som tror på mig ska göra de gärningar som jag gör. Och större än så ska han göra, för jag går till Fadern.

¹³ Och vad ni än ber om i mitt namn ska jag göra, för att Fadern ska bli förhärligad i Sonen.

¹⁴ Om ni ber om något i mitt namn, ska jag göra det.

Jesus lovar sända Hjälparen

¹⁵ Om ni älskar mig håller ni fast vid mina bud.

¹⁶ Och jag ska be Fadern, och han ska ge er en annan Hjälpare som ska vara hos er för alltid:

14:7 Har ni lärt känna mig, ska ni också lära känna min Far Andra handskrifter: "Hade ni lärt känna mig, skulle ni också känna min Far". **14:9** Joh 12:45, 17:21f, Hebr 1:3. **14:11** Joh 10:38.

14:12 Apg 1:8. **14:13** Matt 7:7f, Mark 11:24. **14:15** Joh 15:10, 1 Joh 5:3. **14:15** håller ni fast Andra handskrifter: "håll då fast".

14:16 Joh 14:26, 15:26, 16:7. **14:16** Hjälpare Annan översättning: "Tröstare" (jfr Apg 9:31), "Förespråkare" (jfr Rom 8:26).

¹⁷ sanningens Ande. Världen kan inte ta emot honom, för världen ser honom inte och känner honom inte. Ni känner honom, för han förblir hos er och ska vara i er.

¹⁸ Jag ska inte lämna er faderlösa, jag ska komma till er.

¹⁹ Ännu en kort tid, och världen ser mig inte längre. Men ni ska se mig, för jag lever och ni ska leva.

²⁰ Den dagen ska ni förstå att jag är i min Far, och att ni är i mig och jag i er.

²¹ Den som har mina bud och håller fast vid dem är den som älskar mig. Den som älskar mig ska bli älskad av min Far, och jag ska älska honom och uppenbara mig för honom."

²² Judas - inte Judas Iskariot - frågade: "Herre, hur kommer det sig att du ska uppenbara dig för oss och inte för världen?"

²³ Jesus svarade: "Om någon älskar mig, håller han fast vid mitt ord. Och min Far ska älska honom, och vi ska komma till honom och ta vår boning hos honom.

²⁴ Den som inte älskar mig håller inte fast vid mina ord. Ordet som ni hör är inte mitt, det kommer från Fadern som har sänt mig.

²⁵ Detta har jag sagt er medan jag ännu är kvar hos er.

²⁶ Men Hjälparen, den helige Ande som Fadern ska sända i mitt namn, han ska lära er allt och påminna er om allt som jag sagt er.

14:17 ska vara i er Andra handskrifter: "är i er". **14:18** Matt 28:20. **14:19** Joh 16:16. **14:20** Joh 17:21, 23. **14:21** Joh 16:27. **14:22** Luk 6:16. **14:22** Judas - inte Judas Iskariot Aposteln Judas, Jakobs son (Luk 6:16). **14:23** Joh 15:10, Ef 3:17. **14:24** Joh 7:16. **14:26** Matt 10:19f, Luk 24:49.

27 Frid lämnar jag åt er. Min frid ger jag er. Jag ger er inte det som världen ger. Låt inte era hjärtan oroas och tappa inte modet.

28 Ni har hört att jag har sagt er: Jag går bort, och jag kommer till er igen. Om ni älskade mig skulle ni vara glada över att jag går till Fadern, för Fadern är större än jag.

29 Nu har jag sagt det till er innan det sker, för att ni ska tro när det har skett.

30 Jag ska inte säga er mycket mer, för denna världens furste är på väg. Han har ingen makt över mig,

31 men världen måste förstå att jag älskar Fadern och gör som Fadern har befallt mig. Res er så går vi härifrån.

15

Jesus är den sanna vinstocken

¹ Jag är den sanna vinstocken, och min Far är vinodlaren.

² Varje gren i mig som inte bär frukt tar han bort, och varje gren som bär frukt rensar han så att den bär mer frukt.

³ Ni är redan nu rena i kraft av ordet som jag har talat till er.

⁴ Förbli i mig, så förblir jag i er. Liksom grenen inte kan bära frukt av sig själv om den inte förblir

14:27 Joh 16:33, Rom 5:1, Fil 4:7.

14:28 Joh 10:29.

14:29

Joh 13:19. 14:30 Joh 12:31, 16:11.

14:30 har ingen makt över

mig Ordagrant: "har inget i mig".

14:31 Matt 26:46.

14:31

härifrån Troligen från nattvardssalen (Luk 22:12) mot Getsemane (Joh 18:1). 15:2 Matt 3:10. 15:3 Joh 13:10. 15:4 Joh 6:56.

i vinstocken, så kan inte heller ni det om ni inte förblir i mig.

⁵ Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon förblir i mig och jag i honom, så bär han rik frukt. Utan mig kan ni ingenting göra.

⁶ Om någon inte förblir i mig, kastas han ut som en gren och vissnar. Sådana grenar samlar man ihop och kastar i elden, och de bränns upp.

⁷ Om ni förblir i mig och mina ord förblir i er, så be om vad ni vill och ni ska få det.

⁸ Min Far förhärligas när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar.

⁹ Så som Fadern har älskat mig, så har jag älskat er. Bli kvar i min kärlek.

¹⁰ Om ni håller mina bud blir ni kvar i min kärlek, liksom jag har hållit min Fars bud och är kvar i hans kärlek.

¹¹ Detta har jag sagt er för att min glädje ska vara i er och för att er glädje ska bli fullkomlig.

¹² Detta är mitt bud: att ni ska älska varandra så som jag har älskat er.

¹³ Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner.

¹⁴ Ni är mina vänner, om ni gör vad jag befäller er.

¹⁵ Jag kallar er inte längre tjänare, för tjänaren vet inte vad hans herre gör. Jag kallar er vänner, för jag har låtit er veta allt som jag hört av min Far.

¹⁶ Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut och bära frukt, och er

15:5 1 Kor 12:12, 2 Kor 3:5. **15:6** Matt 3:10. **15:7** Joh 14:13. **15:8** Matt 5:16, Fil 1:11. **15:10** Joh 8:29. **15:11** Joh 16:24, 1 Joh 1:4.
15:12 Joh 13:34, Ef 5:2. **15:13** Joh 10:11, Rom 5:7f. **15:14** Matt 12:50. **15:16** Joh 14:12f.

frukt ska bestå. Då ska Fadern ge er vad ni än ber honom om i mitt namn.

¹⁷ Och detta befäller jag er: att ni ska älska varandra.

Hatade av världen

¹⁸ Om världen hatar er, ska ni veta att den har hatat mig före er.

¹⁹ Hade ni tillhört världen, skulle världen ha älskat er som sina egna. Men ni tillhör inte världen, utan jag har utvalt er och tagit er ut ur världen. Därför hatar världen er.

²⁰ Kom ihåg vad jag sagt: tjänaren är inte större än sin herre. Har de förföljt mig, ska de också förfölja er. Har de bevarat mitt ord, ska de också bevara ert ord.

²¹ Men allt detta kommer de att göra mot er för mitt namns skull, därför att de inte känner honom som har sänt mig.

²² Hade jag inte kommit och talat till dem, skulle de vara utan synd. Men nu har de ingen ursäkt för sin synd.

²³ Den som hatar mig hatar också min Far.

²⁴ Hade jag inte gjort sådana gärningar bland dem som ingen annan gjort, så skulle de vara utan synd. Men nu har de sett dem, och de har hatat både mig och min Far.

²⁵ Så skulle ordet uppfyllas som står skrivet i deras lag: *De har hatat mig utan orsak.*

15:18 Joh 7:7, 1 Joh 3:13. **15:18** före er Annan översättning: "mer än er". **15:19** Joh 17:14, 1 Joh 4:5. **15:20** Matt 10:24f. **15:20** vad jag sagt Joh 13:16. **15:21** Matt 5:11. **15:22** Luk 12:47, Joh 9:41. **15:22** utan synd Alltså utan skuld för sin synd (jfr Rom 5:13). **15:23** Luk 10:16. **15:24** Joh 10:37. **15:25** Ps 35:19, 69:5.

²⁶ Men när Hjälparen kommer som jag ska sända er från Fadern, sanningens Ande som utgår från Fadern, då ska han vittna om mig.

²⁷ Också ni ska vittna, eftersom ni har varit med mig ända från början.

16

¹ Detta har jag sagt er för att ni inte ska komma på fall.

² De kommer att utesluta er ur synagogorna, och det kommer en tid när den som dödar er ska tro att han tjänar Gud.

³ Det kommer de att göra därför att de varken känner Fadern eller mig.

⁴ Men jag har sagt det till er för att ni, när deras tid kommer, ska minnas att jag sade det till er. Jag sade det inte till er från början, för då var jag hos er.

Sanningens Ande

⁵ Nu går jag till honom som har sänt mig, och ingen av er frågar mig: Vart går du?

⁶ Men när jag nu har sagt er detta, är era hjärtan fyllda av sorg.

⁷ Men jag säger er sanningen: Det är för ert bästa som jag går bort. För om jag inte går bort, kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går bort ska jag sända honom till er.

⁸ Och när han kommer ska han överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom.

15:26 Joh 14:26. **15:27** Apg 1:8, 21. **16:2** Matt 10:17, 22, Joh 9:22.

16:3 1 Kor 2:8. **16:4** Joh 13:19. **16:5** Joh 7:33. **16:7** Joh 14:16.

9 Om synd: de tror inte på mig.

10 Om rättfärdighet: jag går till Fadern och ni ser mig inte längre.

11 Om dom: denna världens furste är dömd.

12 Jag har mycket mer att säga er, men ni kan inte bära det nu.

13 Men när han kommer, sanningens Ande, då ska han leda er in i hela sanningen. Han ska inte tala av sig själv utan bara tala det han hör, och han ska förkunna för er vad som kommer att ske.

14 Han ska förhärlika mig, för han ska ta av det som är mitt och förkunna för er.

15 Allt som Fadern har är mitt. Därför sade jag att han ska ta av det som är mitt och förkunna för er.

Sorg och glädje

16 En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni kommer att se mig."

17 Några av hans lärjungar sade då till varandra: "Vad menar han när han säger till oss: En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni kommer att se mig? Och att han går till Fadern?"

18 De frågade: "Vad menar han med en kort tid? Vi förstår inte vad han säger."

19 Jesus märkte att de ville fråga honom, och han sade till dem: "Ni frågar varandra om det jag sade: En kort tid och ni ser mig inte, ännu en kort tid och ni kommer att se mig.

16:9 Joh 3:18.

16:10 Apg 5:31, Rom 4:25.

16:11 Joh 12:31.

16:12 1 Kor 3:1.

16:13 Joh 14:26.

16:15 Joh 17:10.

16:16

Joh 14:19.

20 Jag säger er sanningen: Ni kommer att gråta och jämra er, men världen ska glädja sig. Ni kommer att sörja, men er sorg ska vändas i glädje.

21 När en kvinna ska föda har hon det svårt, för hennes stund har kommit. Men när hon har fött barnet, minns hon inte längre smärtan i sin glädje över att en människa är född till världen.

22 Nu har ni också det svårt, men jag ska se er igen. Då ska era hjärtan glädjas, och ingen ska ta er glädje ifrån er.

Bön i Jesu namn

23 Den dagen kommer ni inte att fråga mig om något. Jag säger er sanningen: Vad ni ber Fadern om i mitt namn, det ska han ge er.

24 Hittills har ni inte bätt om något i mitt namn. Be och ni ska få, så att er glädje blir fullkomlig.

25 Detta har jag talat till er i liknelser. Men det kommer en tid när jag inte längre ska tala till er i liknelser, utan öppet förkunna för er om Fadern.

26 Den dagen ska ni be i mitt namn. Jag säger inte att jag ska be till Fadern för er.

27 Fadern själv älskar er, för ni har älskat mig och tror att jag har utgått från Gud.

28 Jag har utgått från Fadern och kommit till världen. Nu lämnar jag världen och går till Fadern."

29 Då sade hans lärjungar: "Nu talar du öppet och inte i liknelser!

30 Nu vet vi att du vet allt och inte är beroende av att någon frågar dig. Därför tror vi att du har utgått från Gud."

16:20 Matt 5:4.

16:21 Jes 26:17.

16:22 Joh 20:20.

16:23

Joh 14:13f, 15:7, 16.

16:24 Matt 7:7.

16:25 Joh 10:6.

16:27

Joh 14:21, 17:8.

³¹ Jesus svarade: "Nu tror ni.

³² Men det kommer en tid, och den är redan här, när ni ska skingras var och en åt sitt håll och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam, för Fadern är med mig.

³³ Detta har jag sagt er för att ni ska ha frid i mig. I världen får ni lida, men var frimodiga: jag har övervunnit världen."

17

Jesu översteprästerliga förbön

¹ När Jesus hade sagt detta, lyfte han blicken mot himlen och bad: "Far, stunden har kommit. Förhärliga din Son, så att Sonen kan förhärliga dig.

² Du har gett honom makt över alla människor, för att han ska ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom.

³ Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus.

⁴ Jag har förhärligat dig på jorden genom att fullborda det verk som du gav mig att utföra.

⁵ Far, förhärliga nu mig med den härlighet som jag hade hos dig innan världen var till.

⁶ Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog ut ur världen och gav till mig. De var dina och du gav dem till mig, och de har hållit fast vid ditt ord.

⁷ Nu har de förstått att allt som du gett mig kommer från dig,

16:32 Matt 26:31, 56. **16:33** Joh 14:27, 1 Joh 5:4. **17:1** Joh 12:23.

17:2 Matt 28:18. **17:3** 1 Joh 5:20. **17:4** Joh 4:34. **17:5** Joh 1:1.

17:6 Joh 6:37.

⁸ för jag har gett dem de ord som du gav till mig. De har tagit emot dem och verkligen förstått att jag har utgått från dig, och de tror att du har sänt mig.

⁹ Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, för de är dina.

¹⁰ Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag är förhärligad i dem.

¹¹ Jag är inte längre kvar i världen, men de är kvar i världen när jag går till dig. Helige Far, bevara dem i ditt namn som du har gett mig, så att de är ett liksom vi är ett.

¹² Så länge jag var hos dem, bevarade jag dem i ditt namn som du gett mig. Jag vakade över dem och ingen av dem gick förlorad, ingen utom fördärvets man för att Skriften skulle uppfyllas.

¹³ Nu kommer jag till dig. Men jag säger det här medan jag är kvar i världen, för att deras hjärtan ska vara fyllda av min glädje.

¹⁴ Jag har gett dem ditt ord och världen har hatat dem, för de tillhör inte världen liksom inte heller jag tillhör världen.

¹⁵ Jag ber inte att du ska ta dem ut ur världen, utan att du ska bevara dem från det onda.

¹⁶ De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen.

¹⁷ Helga dem i sanningen: ditt ord är sanning.

¹⁸ Så som du har sänt mig till världen, så har jag sänt dem till världen.

¹⁹ Och jag helgar mig för dem, för att också de

17:8 Joh 16:27, 30. **17:10** Joh 16:15. **17:11** Joh 10:30. **17:12** Ps 41:10, 109:8, Joh 6:39. **17:13** Joh 15:11. **17:14** Joh 15:18f.
17:15 Matt 6:13, Luk 22:32. **17:15** det onda Annan översättning: "den onde". **17:18** Joh 20:21. **17:19** 1 Kor 6:11, Hebr 10:10.

ska vara helgade i sanningen.

²⁰ Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som kommer att tro på mig genom deras ord.

²¹ Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss liksom du, Far, är i mig och jag i dig. Då ska världen tro att du har sänt mig.

²² Och den härlighet som du gett mig har jag gett till dem, för att de ska vara ett liksom vi är ett:

²³ jag i dem och du i mig, så att de är fullkomligt förenade till ett. Då ska världen förstå att du har sänt mig, och att du har älskat dem så som du har älskat mig.

²⁴ Far, jag vill att där jag är, där ska också de som du har gett mig vara med mig. Låt dem få se min härlighet som du har gett mig, för du har älskat mig före världens skapelse.

²⁵ Rättfärdige Far, världen har inte lärt känna dig. Men jag känner dig, och de vet att du har sänt mig.

²⁶ Jag har gjort ditt namn känt för dem. Och jag ska göra det känt, för att kärleken som du älskat mig med ska vara i dem och jag i dem."

18

Jesus blir förrådd och fångslad

¹ När Jesus hade sagt detta, gick han med sina lärjungar över till andra sidan av Kidrondalen. Där

17:20 Joh 16:13. **17:20** tro på mig genom deras ord Apostlarnas ord (NT) skulle vid sidan av GT ligga till grund för den kristna församlingens tro (jfr Matt 10:40, Luk 10:16). **17:21** Joh 10:38, 1 Joh 1:3. **17:23** 1 Kor 6:17. **17:24** Joh 14:3. **17:25** Joh 7:29.

17:26 Joh 15:9. **18:1** 2 Sam 15:23, Matt 26:36, Mark 14:32, Luk 22:39f.

18:1 Kidrondalen En bäckravin som skiljer Jerusalem från Olivberget (jfr 2 Sam 15:23).

låg en trädgård som han och hans lärjungar gick in i.

² Men även Judas, han som förrådde honom, kände till det stället eftersom Jesus ofta hade varit där med sina lärjungar.

³ Judas tog med sig vaktstyrkan och några av översteprästernas och fariseernas tjänare och kom dit med facklor, lyktor och vapen.

⁴ Jesus, som visste om allt som skulle hända honom, gick ut och frågade dem: "Vem söker ni?"

⁵ De svarade: "Jesus från Nasaret." Han sade till dem: "*Jag Är.*" Även Judas, han som förrådde honom, stod bland dem.

⁶ När Jesus sade till dem: *Jag Är*, ryggade de tillbaka och föll till marken.

⁷ Än en gång frågade han dem: "Vem söker ni?" De sade: "Jesus från Nasaret."

⁸ Jesus svarade: "Jag har sagt er att det är jag. Om det är mig ni söker, så låt de andra gå!"

⁹ Ordet som han hade sagt skulle nämligen gå i uppfyllelse: "Av dem du har gett mig har jag inte förlorat en enda."

¹⁰ Simon Petrus hade ett svärd. Han drog det och slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat. Tjänaren hette Malkus.

¹¹ Jesus sade till Petrus: "Sätt svärdet i skidan! Skulle jag inte dricka den bägare som Fadern har gett mig?"

18:1 en trädgård Getsemane (jfr Matt 26:36). **18:3** Matt 26:47f, Mark 14:43f, Luk 22:47f. **18:4** Joh 19:28. **18:9** Joh 6:39. **18:9** Ordet som han hade sagt Se Joh 6:39, 17:12. **18:11** Matt 26:39.

12 Soldaterna och befälhavaren och judarnas tjänare grep nu Jesus och band honom.

13 De förde honom först till Hannas, svärfar till Kaifas som var överstepräst det året.

14 Det var Kaifas som hade gett judarna rådet att det var bättre att en man dog i folkets ställe.

Petrus förnekar Jesus

15 Simon Petrus och en annan lärjunge följde efter Jesus. Den lärjungen var bekant med översteprästen och kom in på översteprästens gård tillsammans med Jesus.

16 Men Petrus stod kvar utanför vid porten. Den andre lärjungen, han som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med flickan som vaktade porten och hämtade in Petrus.

17 Tjänsteflickan frågade Petrus: "Är inte du också en av den där mannens lärjungar?" Han svarade: "Nej, det är jag inte."

18 Det var kallt, och tjänarna och vakterna hade gjort upp en koleld där de stod och värmdes. Även Petrus stod där tillsammans med dem och värmdes sig.

Jesus inför översteprästen

19 Översteprästen frågade ut Jesus om hans lärjungar och hans lära.

20 Jesus svarade honom: "Jag har talat öppet till världen. Jag har alltid undervisat i synagogan och i templet där alla judar samlas. Jag har inte talat i hemlighet.

18:12 Matt 26:57f, Mark 14:53f, Luk 22:54f.

18:14 Joh 11:49f.

18:15 en annan lärjunge Enligt många utläggare Johannes själv (jfr 20:2-3). **18:20** Mark 14:49.

21 Varför frågar du mig? Fråga dem som har hört vad jag förkunnat för dem. De vet vad jag har sagt."

22 När Jesus sade detta, gav en av tjänarna som stod där honom ett slag i ansiktet och sade: "Ska du svara översteprästen på det sättet?"

23 Jesus svarade: "Har jag sagt något som är fel, så säg vad som är fel. Men om jag talar sanning, varför slår du mig?"

24 Då skickade Hannas honom bunden till översteprästen Kaifas.

Petrus förnekar Jesus igen

25 Simon Petrus stod och värmdes sig. Då frågade de honom: "Är inte du också en av hans lärjungar?" Han nekade och sade: "Det är jag inte."

26 En av översteprästens tjänare, en släkting till den vars öra Petrus hade huggit av, sade: "Såg jag inte själv att du var med honom i trädgården?"

27 Petrus nekade än en gång – och strax gol en tupp.

Jesus inför Pilatus

28 Från Kaifas förde de sedan Jesus till pretoriet. Det var nu tidigt på morgonen. Själva gick de inte in i pretoriet, för att inte bli orena utan kunna fira påsken.

18:25 Matt 26:71f, Mark 14:69f, Luk 22:58f. **18:28** pretoriet Den romerske ståthållarens palats. **18:28** fira påsken Ordagrant: "äta påsken". I 2 Mos 12:48 används de båda uttrycken "fira påsken" och "äta påsken" växelvis i betydelsen "rätt delta i påskfirandet". Sammanhanget talar för att uttrycket "äta påsken" även här har den mer allmänna innebörden.

29 Pilatus kom därför ut till dem och frågade: "Vad anklagar ni den här mannen för?"

30 De svarade: "Hade han inte varit en brottsling skulle vi inte ha överlämnat honom till dig."

31 Pilatus sade till dem: "Ta ni honom och döm honom efter er lag!" Judarna sade: "Vi har inte rätt att avrätta någon."

32 Så skulle det ord uppfyllas som Jesus hade sagt när han angav på vilket sätt han skulle dö.

33 Pilatus gick tillbaka in i pretoriet och lät kalla in Jesus och frågade: "Så du är judarnas kung?"

34 Jesus svarade: "Säger du det av dig själv, eller har andra sagt det om mig?"

35 Pilatus svarade: "Jag är väl inte jude? Ditt folk och överstepräster har överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?"

36 Jesus svarade: "Mitt rike är inte av den här världen. Hade mitt rike varit av den här världen, skulle mina tjänare ha kämpat för att jag inte skulle utlämnas åt judarna. Men nu är mitt rike inte av den här världen."

37 Pilatus sade: "Du är alltså kung?" Jesus svarade: "Du själv säger att jag är kung. Därför är jag född och därför har jag kommit till världen, för att vittna om sanningen. Var och en som är av sanningen lyssnar till min röst."

18:29 Pilatus ståthållare i provinsen Judeen under åren 26-36 e Kr. Därefter avsattes han på grund av grymhet mot samarierna.

18:31 Joh 19:6f. **18:31** Vi har inte rätt att avrätta någon År 6 e Kr hade Rom fråntagit judarna rätten att utdöma dödsstraff. **18:32** Matt 20:18f, Mark 10:32f, Luk 18:31f, Joh 3:14.

18:33 Matt 27:11, Mark 15:2, Luk 23:3f. **18:36** Joh 6:15. **18:37** Joh 8:47, 1 Tim 6:13.

38 Pilatus sade till honom: "Vad är sanning?"

Med de orden gick han ut till judarna igen och sade till dem: "Jag finner honom inte skyldig till något brott.

39 Men ni har en sed att jag friger en fånge åt er vid påsken. Vill ni att jag ska frige judarnas kung åt er?"

40 Då skrek de åter: "Inte honom, utan Barabbas!" Barabbas var en upprorsman.

19

1 Då tog Pilatus Jesus och lät gissla honom.

2 Soldaterna flätade en krona av törne och satte på hans huvud och klädde honom i en purpurröd mantel.

3 Sedan gick de fram till honom och sade: "Var hälsad, judarnas kung!" och slog honom i ansiktet.

4 Pilatus gick ut igen och sade till dem: "Se här, jag för ut honom till er så att ni förstår att jag inte finner honom skyldig till något."

5 Jesus kom då ut, klädd i törnekronan och purpurmanteln, och Pilatus sade till dem: "Se människan!"

6 När översteprästerna och deras tjänare fick se honom, skrek de: "Korsfäst! Korsfäst!" Pilatus

18:39 Matt 27:15f, Mark 15:6f, Luk 23:16f. **18:40** upprorsman Annan översättning: "rövare" (jfr dock Mark 15:7, Luk 23:19).

19:1 Matt 27:26f, Mark 15:15f. **19:1** gissla Det romerska gisslet, flagellum, hade taggar av ben eller metall som rev upp fångens rygg. **19:2** purpurröd mantel Purpur var antikens dyrbaraste färg, förbehållen kungligheter (jfr Dan 5:7). Troligen syftar Johannes på en enklare röd soldatkappa (Matt 27:28). **19:4** Luk 23:13f.

sade då till dem: "Ta ni och korsfäst honom! Jag finner honom inte skyldig till något."

⁷ Judarna svarade: "Vi har en lag och enligt den lagen måste han dö, för han har gjort sig till Guds Son."

⁸ När Pilatus hörde det blev han ännu mer rädd.

⁹ Han gick tillbaka in i pretoriet och frågade Jesus: "Varifrån är du?" Men Jesus gav honom inget svar.

¹⁰ Pilatus sade till honom: "Talar du inte med mig? Vet du inte att jag har makt att frige dig och makt att korsfästa dig?"

¹¹ Jesus svarade: "Du skulle inte ha någon makt alls över mig om du inte hade fått den från ovan. Därför har den som utlämnat mig åt dig större skuld."

¹² Från det ögonblicket försökte Pilatus få honom fri. Men judarna skrek: "Släpper du honom är du inte kejsarens vän! Den som gör sig själv till kung sätter sig upp mot kejsaren."

¹³ När Pilatus hörde de orden, lät han föra ut Jesus och satte sig på domarsätet vid den plats som kallas Stengården, på hebreiska Gabbata.

¹⁴ Det var förberedelsedagen i påskveckan, omkring sjätte timmen. Pilatus sade till judarna: "Här ser ni er kung!"

¹⁵ De skrek: "Bort med honom, bort! Korsfäst honom!" Pilatus frågade: "Ska jag korsfästa er

19:7 3 Mos 24:16, Joh 5:18, 10:33. **19:11** Dan 4:22, 31f, Joh 10:18.

19:12 Apg 17:7. **19:14** förberedelsedagen i påskveckan Dagen före sabbaten i påskveckan, alltså en fredag (jfr Mark 15:42) då alla förberedelser inför sabbaten gjordes.

kung?" Översteprästerna svarade: "Vi har ingen annan kung än kejsaren."

¹⁶ Då utlämnade han Jesus åt dem till att korsfästas.

Jesus blir korsfäst

De tog med sig Jesus,

¹⁷ och han bar själv sitt kors och kom ut till det som kallas Döds-kalleplatsen, på hebreiska Golgata.

¹⁸ Där korsfäste de honom, och tillsammans med honom två andra, en på var sida med Jesus i mitten.

¹⁹ Pilatus lät också skriva ett anslag som sattes upp på korset. Där stod skrivet: "Jesus från Nasaret, judarnas kung."

²⁰ Anslaget lästes av många judar, eftersom platsen där Jesus blev korsfäst låg nära staden och texten var skriven på hebreiska, latin och grekiska.

²¹ Då sade judarnas överstepräster till Pilatus: "Skriv inte judarnas kung, utan att han har sagt: Jag är judarnas kung."

²² Pilatus svarade: "Det jag skrivit har jag skrivit."

²³ När soldaterna hade korsfäst Jesus tog de hans kläder och delade upp dem i fyra delar, en för varje soldat. Men livklädnaden var utan sömmar, vävd i ett enda stycke uppifrån och ner.

²⁴ Därför sade de till varandra: "Vi skär inte sönder den utan kastar lott om vem som ska få

19:17 Matt 27:33f, 38f, Mark 15:22f, 27f, Luk 23:32f. **19:20** nära staden Golgata låg enligt traditionen nära stadporten mot nordväst, under den nuvarande Gravkyrkan. **19:23** Matt 27:35, Mark 15:24, Luk 23:34. **19:23** livklädnaden Den knälånga tunikan som bars närmast kroppen.

den." Skriften skulle nämligen uppfyllas: *De delade mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad.* Så gjorde nu soldaterna.

²⁵ Vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster, Maria som var Klopas hustru, och Maria Magdalena.

²⁶ När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade, sade han till sin mor: "Kvinna, där är din son."

²⁷ Sedan sade han till lärjungen: "Där är din mor." Från den stunden tog lärjungen hem henne till sig.

²⁸ Jesus visste att allt nu var fullbordat. Han sade sedan för att Skriften skulle uppfyllas: "Jag törstar."

²⁹ Där stod en kruka full med ättikvin, och de satte en svamp full med ättikvin runt en isopstjälk och förde den till hans mun.

³⁰ När Jesus hade fått ättikvinet, sade han: "Det är fullbordat." Och han böjde ner huvudet och överlämnade sin ande.

³¹ Det var förberedelsedag, och judarna ville inte att kropparna skulle hänga kvar på korset över sabbaten, eftersom det var en stor sabbatsdag.

19:24 Ps 22:19. **19:25** Matt 27:55f, Mark 15:40f. **19:25** Klopas Enligt fornkyrkliga källor bror till Josef, Jesu adoptivfar (jfr Luk 24:18 med not). Hans hustru Maria var därmed "syster" till Maria, Jesu mor, i betydelsen svägerska. **19:28** för att Skriften skulle uppfyllas Jfr Ps 22:16, 69:22. **19:29** ättikvin Syrligt vin utspätt med vatten, en billig och populär törstsläckare under antiken. **19:29** en isopstjälk Ljungliknande växt som användes för reningsriter (t ex 4 Mos 19:18, Ps 51:9) och för påskalammet blod (2 Mos 12:22).

Därför bad de Pilatus att de korsfästas ben skulle krossas och kropparna tas bort.

³² Soldaterna kom då och krossade benen på den förste, och sedan på den andre som var korsfäst tillsammans med honom.

³³ Men när de kom till Jesus och såg att han redan var död, krossade de inte hans ben.

³⁴ I stället stack en av soldaterna upp hans sida med sitt spjut, och genast kom det ut blod och vatten.

³⁵ Den som har sett det har vittnat för att också ni ska tro. Hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning.

³⁶ Detta hände för att Skriften skulle uppfyllas: *Inget av hans ben ska krossas.*

³⁷ Och ett annat ställe i Skriften säger: *De ska se upp till honom som de har genomborrat.*

Jesu begravning

³⁸ Josef från Arimatea, som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet av rädsla för judarna, bad sedan Pilatus om att få ta ner Jesu kropp. Pilatus tillät det, och Josef gick då och tog hand om hans kropp.

³⁹ Även Nikodemus kom dit, han som första gången hade kommit till Jesus på natten. Han hade med

19:31 de korsfästas ben skulle krossas så att de inte kunde hålla sig upprätta, utan kvävdes och dog. **19:31** ville inte att kropparna skulle hänga kvar Se 5 Mos 21:22f. **19:36** Orden gäller både påskalammets (2 Mos 12:46, 4 Mos 9:12) och den rättfärdige (Ps 34:21).

19:37 Sak 12:10. **19:38** Matt 27:57f, Mark 15:42f, Luk 23:50f, Joh 12:42. **19:39** Joh 3:1f.

sig en blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo.

⁴⁰ De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med de väldoftande salvorna, så som judarna brukar göra vid begravningar.

⁴¹ Vid platsen där Jesus hade blivit korsfäst låg en trädgård, och i trädgården fanns en ny grav där ännu ingen hade blivit lagd.

⁴² Där lade de Jesus, eftersom det var judarnas förberedelsedag och graven låg nära.

20

Den tomma graven

¹ Tidigt den första veckodagen, medan det ännu var mörkt, kom Maria Magdalena ut till graven och fick se att stenen var borta från graven.

² Hon sprang därifrån och kom till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade, och sade till dem: "De har tagit bort Herren från graven, och vi vet inte var de har lagt honom!"

³ Då rusade Petrus och den andre lärjungen ut mot graven.

⁴ Båda sprang på samma gång, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven.

19:39 myrra Vålloftande dyrbar kåda från Arabien som användes i rökelse, parfymen och den heliga smörjelseoljan (2 Mos 30:22f).

19:39 aloe Friskt doftande bladsaft från Aloe Vera användes som läkemedel och doftämne i svepningar. **19:39** trettio kilo Ordagrant: "hundra litra" (jfr not till 12:3). **20:1** Matt 28:1f, Mark 16:1f, Luk 24:1f. **20:1** första veckodagen efter sabbaten, alltså söndag.

⁵ Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där, men han gick inte in.

⁶ Strax efter honom kom Simon Petrus. Han gick in i graven och såg också linnebindlarna ligga där,

⁷ och duken som hade täckt huvudet. Den låg inte tillsammans med bindlarna utan hopvikt på ett ställe för sig.

⁸ Då gick även den andre lärjungen in, han som hade kommit fram till graven först, och han såg och trodde.

⁹ Tidigare hade de nämligen inte förstått Skriftens ord att han måste uppstå från de döda.

¹⁰ Därefter gick lärjungarna hem igen.

Jesus visar sig för Maria Magdalena

¹¹ Men Maria stod utanför graven och grät. När hon gråtande lutade sig in i graven,

¹² fick hon se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, den ene vid huvudändan och den andre vid fotändan.

¹³ De frågade henne: "Kvinna, varför gråter du?" Hon svarade: "De har tagit min Herre, och jag vet inte var de har lagt honom."

¹⁴ När hon hade sagt det, vände hon sig om och såg Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han.

¹⁵ Jesus frågade henne: "Kvinna, varför gråter du? Vem söker du?" Hon trodde att det var trädgårdsmästaren och sade till honom: "Herre, om det är du som har burit bort honom, så säg var du har lagt honom så att jag kan hämta honom."

16 Jesus sade till henne: "Maria." Då vände hon sig om och sade till honom på hebreiska: "Rab-buni!" – det betyder lärare.

17 Jesus sade till henne: "Rör mig inte, för jag har inte stigit upp till Fadern än. Men gå till mina bröder och säg till dem att jag stiger upp till min Far och er Far, till min Gud och er Gud."

18 Maria Magdalena gick då och berättade för lärjungarna att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.

Jesus visar sig för sina lärjungar

19 På kvällen samma dag, den första veckodagen, var lärjungarna samlade bakom låsta dörrar av rädsla för judarna. Då kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade: "Frid vare med er!"

20 När han hade sagt detta visade han dem sina händer och sin sida. Och lärjungarna blev glada när de såg Herren.

21 Jesus sade än en gång till dem: "Frid vare med er! Som Fadern har sänt mig sänder jag er."

22 Sedan han sagt detta, andades han på dem och sade: "Ta emot den helige Ande!"

23 Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden."

Den uppståndne och Tomas

20:17 Rom 8:29, Hebr 2:11f.
översättning: "Håll inte kvar mig".

20:17 Rör mig inte Annan
20:19 Luk 24:36f, 1 Kor 15:5.

20:19 Frid vare med er! Den vanliga hälsningen på hebreiska och arameiska (jfr Matt 10:13, 1 Sam 25:6).
20:21 Joh 17:18. **20:23** Matt 16:19, 18:18.

²⁴ Tomas, en av de tolv, han som kallades Tvillingen, hade inte varit med de andra när Jesus kom.

²⁵ De andra lärjungarna sade nu till honom: "Vi har sett Herren!" Men han svarade dem: "Om jag inte får se spikhålen i hans händer och sticka mitt finger i spikhålen och min hand i hans sida, så kan jag inte tro."

²⁶ Åtta dagar senare var hans lärjungar samlade igen där inne, och nu var Tomas med dem. Då kom Jesus, medan dörrarna var låsta, och stod mitt ibland dem och sade: "Frid vare med er!"

²⁷ Sedan sade han till Tomas: "Kom med ditt finger och se mina händer, kom med din hand och stick den i min sida. Och tvivla inte, utan tro!"

²⁸ Tomas svarade honom: "Min Herre och min Gud!"

²⁹ Jesus sade till honom: "Du tror därför att du har sett mig. Saliga är de som inte har sett men ändå tror."

³⁰ Många andra tecken som inte är nerskrivna i denna bok gjorde Jesus inför sina lärjungar.

³¹ Men dessa har blivit nerskrivna för att ni ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn.

21

Jesus vid Tiberias sjö

¹ Sedan visade sig Jesus en gång till för lärjungarna. Det var vid Tiberiassjön, och det gick till så här:

20:26 Åtta dagar senare Troligen den åttonde dagen, den nästföljande söndagen (jfr 11:17, 39). **20:29** 1 Petr 1:8. **20:30** Joh 21:25. **20:31** Joh 5:24, 1 Joh 5:13.

² Simon Petrus och Tomas som kallades Tvillingen, Natanael från Kana i Galileen, Sebedeus söner och två andra av hans lärjungar var tillsammans.

³ Simon Petrus sade till dem: "Jag går ut och fiskar." De andra sade: "Vi följer med dig." De gick ut och steg i båten, men den natten fick de ingenting.

⁴ Tidigt på morgonen stod Jesus på stranden, men lärjungarna förstod inte att det var han.

⁵ Jesus sade till dem: "Mina barn, har ni inget att äta?" De svarade: "Nej."

⁶ Han sade: "Kasta ut nätet på höger sida om båten, så ska ni få." De kastade ut nätet, och nu orkade de inte dra upp det för all fisken.

⁷ Lärjungen som Jesus älskade sade då till Petrus: "Det är Herren." När Simon Petrus hörde att det var Herren drog han ytterplagget om sig, för han var inte klädd, och kastade sig i sjön.

⁸ De andra lärjungarna kom efter i båten med fisknätet på släp. De var inte långt från land, omkring hundra meter.

⁹ När de kom i land fick de se en koleld och fisk som låg på den och bröd.

¹⁰ Jesus sade till dem: "Bär hit av fisken som ni fick nyss."

¹¹ Simon Petrus steg i båten och drog upp nätet på land. Det var fullt av stora fiskar, 153 stycken, och fast de var så många gick nätet inte sönder.

21:2 Sebedeus söner Jakob och Johannes (Matt 4:21), den senare "lärjungen som Jesus älskade" (vers 7) och författare till Johannesevangeliet. **21:4** Luk 24:16, Joh 20:14. **21:6** Luk 5:4f.

21:7 Joh 13:23. **21:8** hundra meter Ordagrant: "tvåhundra alnar".

12 Jesus sade till dem: "Kom och ät." Ingen av lärjungarna vågade fråga honom vem han var. De förstod att det var Herren.

13 Jesus gick fram och tog brödet och gav dem, och likaså fisken.

14 Detta var den tredje gången som Jesus visade sig för lärjungarna efter att han hade uppstått från de döda.

Jesus och Petrus

15 När de hade ätit sade Jesus till Simon Petrus: "Simon, Johannes son. Älskar du mig mer än de andra?" Han svarade: "Ja, Herre. Du vet att jag har dig kär." Jesus sade till honom: "För mina lamm på bete."

16 För andra gången frågade han: "Simon, Johannes son. Älskar du mig?" Han svarade: "Ja, Herre. Du vet att jag har dig kär." Jesus sade till honom: "Var en herde för mina får."

17 För tredje gången frågade han: "Simon, Johannes son. Har du mig kär?" Petrus blev bedrövad när Jesus för tredje gången frågade: "Har du mig kär?", och han svarade: "Herre, du vet allt. Du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "För mina får på bete."

18 Jag säger dig sanningen: När du var yngre, spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir äldre ska du sträcka ut dina händer, och en annan ska spänna bältet om dig och leda dig dit du inte vill."

21:14 Joh 20:19, 26. **21:15** Matt 26:33f, 69f, Joh 13:37f, 18:17f.

21:16 Luk 22:32, 1 Petr 5:2. **21:17** 1 Joh 3:20. **21:18** 2 Petr 1:14.

19 Detta sade han för att ange med vilken död Petrus skulle förhållas Gud. Sedan sade han till honom: "Följ mig!"

20 Petrus vände sig om och såg att lärjungen som Jesus älskade följde efter, han som vid måltiden hade lutat sig mot Jesu bröst och frågat: "Herre, vem är det som ska förråda dig?"

21 När Petrus såg honom frågade han Jesus: "Herre, hur blir det med honom?"

22 Jesus svarade: "Om jag vill att han ska vara kvar tills jag kommer, vad rör det dig? Följ du mig!"

23 Så spreds ryktet bland bröderna att den lärjungen inte skulle dö. Men Jesus hade inte sagt till honom att han inte skulle dö, utan: "Om jag vill att han ska vara kvar tills jag kommer, vad rör det dig?"

Slutord

24 Det är den lärjungen som vittnar om detta och har skrivit detta, och vi vet att hans vittnesbörd är sant.

25 Jesus gjorde också mycket annat. Men om varje händelse skulle skrivas ner, tror jag att inte ens hela världen skulle rymma de böcker som då måste skrivas.

21:19 Joh 13:36. **21:19** med vilken död Petrus blev enligt traditionen korsfäst i Rom under Nero i mitten av 60-talet e Kr. **21:20** Joh 13:23f. **21:23** spreds ryktet Johannes levde längre än någon av de andra apostlarna, till senare hälften av 90-talet e Kr. När han mot slutet av sitt liv skrev sitt evangelium kan han ha sett behovet av att motsäga ryktet. **21:25** Joh 20:30.

Svenska Folkbibeln
The Holy Bible in Swedish, Svenska Folkbibeln
translation

copyright © 1996,1998,2015 Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm, och
Stiftelsen Biblicum, Ljungby

Language: Svenska (Swedish)

Reviderad från Svenska Folkbibeln 98 och grundtexten. Gamla testamentet
© 1998, 2015, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm Nya testamentet ©
1996, 1998, 2015, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm, och Stiftelsen
Biblicum, Ljungby

2024-12-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Dec 2024 from source files
dated 18 Dec 2024

1f751582-bd9a-5655-ac63-85d69149ba09